

Bu çalışma, 5–9 Eylül 2012 tarihleri arasında İzmir Karaburun’da düzenlenen

“**kapitalizmin kısılcacında doğa – toplum – teknoloji**” temalı

7. Karaburun Bilim Kongresi’nde sunulmak üzere hazırlanmıştır.

Kongre sırasında bildiriye dinleyenlerin önceden okumuş olarak tartışmalara katılabilmesi için bu formatta web sitemizde yayımlanmıştır.

Atıfta bulunabilmek için yazar(lar)ın iznine başvurmanızı rica ederiz.

Karaburun Bilim Kongresi Düzenleme Kurulu

26.08.2012

Bu yazı Türkiye solunun ve dünya solunun acil ihtiyacı olan teknolojik gelişmelerin teorik olarak anlaşılması ve programlaştırılmasını sağlama iddiasındadır. Bu yazıda işlenen tezlerin her biri ileride yapılacak çalışmalarda daha da genişletilerek irdelenecektir.

Teknolojinin Diyalektiği

GÜNÜMÜZ TEKNOLOJİSİNİN
MARKSİST BAKIŞ AÇISINDAN
ANALİZİ

Engin Karabudak ve Erol Yıldırım

İÇİNDEKİLER:

TEKNOLOJİNİN DİYALEKTİĞİ: GÜNÜMÜZ TEKNOLOJİSİNİN MARKSİST BAKIŞ AÇISINDAN ANALİZİ	2
1. Teknoloji ile Marksistlerin ili kisi nasıldır?	2
2. Teknolojinin Helezonu	4
3. Teknolojinin stihbarat Alanında Kullanılması:	8
4. Teknojinin Türkiye deki Güncel Devinimi:	11
4.1. Teknolojik Takip Mekanizmaları	11
4.2.. Türkiye’de Silahlı Kuvvetlerin Teknolojik Geli im Mekanizması	14
4.3. Türkiye’de polisin teknolojinin geli im mekanizması	15
5. Geçmi te-Tarihte Kurulan Teknolojik Tezler	18
6. Teknolojik Kapitalizm, Hem Farklı Hem Aynı Kapitalizm	19
7. Teknoloji Kimin Katilidir: Emperyalistlerin mi devrimcilerin mi?	21
8. Emperyalist Sistem Tüm Herkesi Kontrol Edecek Düzeye Gelm i midir, Gelebilir mi?	26
9. Teknik Takibin Ekonomi Politi i	26
10. Ne Yapılmalı, Nasıl Yapılmalı?	30
10.1. Sorunun Teknolojik incelenmesi: Teknoloji Sorunu	33
10.2. Teknoloji Sorunun Farkındalık ve Çözüm Yolları:	35
10.3. Teknoloji Sorununun bir parçası: Teknik Takibin Önlenmesi ve Güncel Tezler:	37
EKLER	39
TEKNOLOJ K SÖZLÜK	39
Referanslar:	41

TEKNOLOJİNİN DİYALEKTİĞİ: GÜNÜMÜZ TEKNOLOJİSİNİN MARKSİST BAKIŞ AÇISINDAN ANALİZİ

Bu yazı Türkiye solunun ve dünya solunun acil ihtiyacı olan teknolojik gelişmelerin teorik olarak anlaşılması ve programlaştırılmasını sağlamak için yazılmıştır. Bu yazıda incelenen tezlerin her birinin de ilerde yapılacak çalışmalarında daha da genişletilerek irdelenecektir.

1. Teknoloji ile Marksistlerin ilişkisi nasıldır?

Teknoloji ile Marksizm'in ilişkisi nasıldır? Marksistler teknolojiyi neden incelemektedirler? Teknolojinin gelişmesi ezenlerin mi yoksa ezilenlerinin mi elini güçlendirmektedir? Teknoloji kimin nihai zaferini hazırlamaktadır? Teknolojinin gelişmesi kapitalizmde ne deyişimi getirir? Ne deyişimi getirir? Teknolojide görünen ile gerçek arasındaki yanlısına hangi tasfiyeci akımlara yol açmaktadır? Türkiye sol hareketleri teknolojik gelişmeleri neden yakalayamamışlardır? Teknolojik farkındalık ne demektir? Bu sorular bu yazıyı okuyan herkese açık, araştırılması önerilen sorulardır. Bu sorular kolektif tartışılması gereken sorunlardır. Bu yazı bu konuları eldeki bilgiler ışığında teorik olarak incelemektedir.

Bilim sonu olmayan bir kuyuya benzer. Doğru bilimlere, doğanın incelenmesi ve ondan sonuçlar çıkarılması demektir. Teknoloji ise bilimin üretime geçmesi haline denir. Bilim ile Marksistler arasındaki ilişki incelendiğinde bir Marksist'in doğru bilimlerin her alanındaki detayları bilmesi gerekmez. Ama bir Marksist güncel/modern teknolojiyi en ince ayrıntısına kadar bilmez ise o Marksist'in Marksizm'i güncelliğini koruyamaz. Doğru üretim araçlarının gelişimi ile deyişimi iddia eden bir insanın, üretimi etkilemi olan bilimsel konuları çok iyi ve ayrıntılı bilmesi gerekmektedir. Yoksa zamanın ruhunu yakalayamaz, böyle bir insan için Marksizm artık bir eylem kılavuzu değildir. Günümüzdeki teknolojinin geçmişteki teknolojilere göre farkı, Marksistler için uzmanlara bırakılmayacak kadar her Marksist tarafından en ince ayrıntısına kadar bilinmesi gereken bir olgu olmasıdır. Yoksa teknolojiyi bilmeyen Marksist, elinde kullandığı cep telefonuna, dinlediği radyoya, kullandığı otomobile, nanoteknolojiye yabancılaşır ki, bu yabancılaşma onu ilkelleştirir, kapsama alanını daraltır. Böyle bir insan teknolojiye ideolojiyi anlayamaz, göremez. Burjuvazinin iktidar aygıtlarının başlı olduğu zincirin boyunu doğru tahmin edemez. Gafil avlanır.

Uy Havar;

Ve sen daha demincek;

Yıllarda geçse demincek;

-

Bıçkılanmı dal gibi ayrı dü tü üm;

Ömrümün sebebi, ustam, sevgilim,

Yaram derine gitmi ;

Fitil tutmaz bilirim;

Ama hesap da larladır;

Umut da larla;

Dü ün, uzay ca nda bir aya ımız;

Ham çarık, kil çorapta olsa da biri;

Dü ün olasılık; atom fizi i;

Ve bizi biz eden amansız seveda;

Atıp bir kıyıya iki zamanı;

Yarının çocukları için; gülleri için,

Koymu postasını,

Görmü restini,

He canım,

Sen getir üstünü;

Evet, umut da larladır. Uzay ça ında bir aya ımız ayrıca artık nanoteknolojide, biyo mühendislikte vs. Ahmet Arif burada teknoloji ilerleyince artık iktidarın daha güçlenece ini söylemiyor. Tam aksini dü ünüyor usta. Burada geli en teknolojiden korkmuyor, imrendi i yeni teknoloji ve a ık oldu u sevdasının birle iminden ne inanılmaz eyler çıkabilece ini anlatıyor. Teknolojiyi ben hayatıma katamıyorum, ben sevdayı ve özlemi merkeze koyuyorum diyor. Sevdayı ben koydum, teknolojiyi de ileridekiler koysun diyor. Bu ikisini birle tirmekten bahsediyor. Sevdayı ilerideki teknolojiye ta ımkattan bahsediyor. Teknolojiye bir nevi umut ba lıyor, ilerideki gençlere umut aktarıyor. lerleyen teknoloji ile birlikte ne gibi güzelliklerin görülece i ve ne umutların do aca nı söylüyor. Teknolojiye genel bakı açısından de il, ba ka bir yönden bakıyor. Burada teknoloji üstü bakı ve aslında gerçe in en kristalle mi hali vardır. Ona göre yeni teknolojinin olanakları ve amansız sevdanın birle iminden ne umutlar do acak, ne hesaplar görülecektir. Teknolojinin ezilenlerin mücadelelerini bitirdi i fikri, görüntüden ibarettir. Asil gerçek olan teknolojinin emperyalizmin sonunu hazırladı ıdır. Ezilenler teknolojik geli imin zararlı etkilerinden bilinçlenerek ve irade koyarak kurtulabilirken, emperyalizm bu etkilerden tam olarak kurtulamaz. Bu bir umut ya da istek de il gerçektir. Bu yazıda bu gerçek delilleriyle ortaya konulacaktır. Ahmet Arif usta o iki zamanı iki kıyaya atalı çok çok seneler oldu. Ve o ses yava yava etkilerini buluyor.

2. Teknolojinin Helezonu

Teknolojik geli me, bilimsel geli imin üretime aktarılmasıdır. Günümüzde Amerikada bilimin teknoloji olma yolundaki hareketini inceledi imiz zaman şöyle bir tablo ortaya çıkmaktadır. Bilimsel geli im öncelikle parayla yapılmaktadır. Sermaye bilim adamının beynini do rudan dolaysız kontrol etmemektedir. Çünkü o zaman bilimin kendisini yok etmi olur ki bu durum kendisi için de zararlı olacaktır. Ama sermaye öncelikle bilimsel geli imin kayna ı olan bilimsel fonları yönlendirerek ve onları istedi i ekilde konumlandırarak bunu yönlendirmektedir. Bir bilimsel konu ya da çalı ma, herhangi bir ürün elde edecek teknik düzeye geldi i zaman ise farklı bir boyuta geçer. O zaman o teknoloji üniversitelerden ve teknoloji enstitülerinden alınıp gizli ve güvenli olan ulusal labaratuvara aktarılır. Ulusal laboratuvarlarda buldukları eyleri yayınlamaları yasak olan özel seçilmi ve iyi bakılan teknokratlar bu konuları devlet sistemine ürün olarak kazandırır. Teknolojinin bu ön laboratuvar a masında ekonomik kar amacı güdülmeyiz/güdülemez. Çünkü teknolojik geli imin bu ilk a ması çok zahmetli ve çok pahalıdır. Genelde ilk çıkan ürün ne kadar de erli olsa da, üretim çok zahmetli ve sanayi üretimine

dönü emeyecek kadar karma ıktır. Teknolojik üretimin bu ilk a amasında bu zahmetli yüksek teknolojik ürünler özellikle Amerikan sisteminde çok özel, uluslararası ve ulusal çıkarları için, ordusunun, polisinin, istihbaratının hizmetindedir. Bu ürünler klasik sanayi ürünleri gibi satmaya uygun de illerdir. Yani, bu ürünler sermayenin kendini yeniden üretmesi için daha olgunla mamı lardır, çünkü henüz bu a amada çok pahalılardır. Buna teknolojinin çocukluk a aması da diye biliriz. Günümüzde bu teknolojinin çocukluk a amasını kar etmek için de il istihbarat toplamak için hegemonya kurmak için, ülkelere saldırmak için kullanılır. Teknolojinin bu a aması ezilenler için en büyük tehlikeyi olu turmaktadır, çünkü kimsenin bilmedi i teknolojiler ezilenleri takip etmek/kontrol etmek, muhalif ülkeleri kontrol etmek için kullanılır. Bu a amada bu teknolojileri gizlemek için patent bile alınmaz. Çünkü patent almak duyulmu bir teknolojiyi sanayi üretimi yapacak di er irketlerden korumak içindir. Teknolojinin bu çocukluk asmasında bu teknolojiler çok büyük gizlilikle kullanılır. Zannedildi i gibi bu teknolojinin çocukluk a aması emperyalist devletler/ordular tarafından ilelebet muhafaza edilmez/edilemez. Bunun iki ana nedeni vardır. Birinci neden kapitalizmin ana amacı ordu de il kardır. Emperyalist devletler kendilerini ba ka ülkelerden ya da ki i düzeyinde nüvelerden korumanın yanında, kendilerini ileride de belirtece imiz gibi ekonomik krizlerden de korumak isterler. Yani çocukluk a amasındaki teknoloji, ergenlik a amasına yani satılabilir ürüne dönü emezse, piyasa ekonomisi bilimsel yatırımının artı sermaye olarak kar ılı nı alamaz ve sistem ekonomik krizle sallanır. Teknolojinin çocukluk a amasının ilelebet sürememesinin ba ka bir nedeni ise aynı bilim havuzunu kullanan ülkeler ve irketlerdir. Kimsenin ara tırmasına ya da bilimsel kurumlarına belli konuları çalı amazsın u sonuçları elde edemezsin denilemez. Böyle bir söylem do a bilimlerinin tümünden yok edilmesi demektir ki, bu da sistemin genel çıkarına de ildir. Bu iki ana nedenden dolayı, teknolojinin çocukluk a aması ilelebet süremez, mevcut bilim havuzundan di er ülkelerin ya da açık irketlerin beslenmesiyle bu teknolojilerin üretimi daha da kolayla ır. Böylece teknoloji ergenlik ça ına do ru yakla ır. Bu a ama da ergenlik ça ındaki teknoloji artık satmaya hazır, herkese açık ürünler olarak pazara girmeye ba lar. Bu ergenlik a amasında teknolojiyi elde eden büyük irketler bu teknolojileri patentlerler. Patent normal artlarda ortalama 17 yıl sürer. Bu süre u anda teknolojinin daha da hızlı geli mesiyle pratik olarak daha da kısalmı tır. Teknolojinin ergenlik ça ında emperyalist kapitalistler yüksek nisbi artı sermayeler elde ederek kendi ülkelerinde emek-sermaye çeli kinin keskinle mesini engellerler. Teknolojik ergenlik ça ı emperyalist kapitalizmin kendi i çisine yüksek maa lar vermesine

olanak sağlar. Bu ergenlik ça ındaki teknolojiler emperyalist ülkelerin i ç i sınıfını yüksek kar oranlarını kaybetmeden ve yüksek maa lar vererek sömürmesini sağlar. Bu ergenlik ça ının teknolojileri artık ezilen ülkelerin irketlerine, insanlarına üretim de erinin çok üstünde satılacak duruma gelmiştir. Artık ergenlik ça ındaki bu teknoloji emperyalist sermaye tarafından do rudan yüksek kar amaçlı olarak yani emperyalist sermayenin kendini yeniden üretmenin temel yollarından biri olarak kullanılır. Teknolojinin bu ergenlik ça ı da günümüzde önceki dönemlere göre daha da kısalmaktadır. Teknolojinin ergenlik ça ı da geçtikten sonra, benzer teknolojilerin di er ülkeler, irketler tarafından da üretilmeye başlamasının ardından, artık a ırı nispi artı sermaye dü er. Emperyalist ülke üretimi, sermayesinin yüksek kar oranı, i çisinin yüksek standartları bu üretimi kar ılayamaz hale gelir. Artık teknoloji orta ya lı seviyesine gelmiştir. Bu orta ya lı seviyesinde teknolojiyi elinde bulunduran emperyalist irketler ya üretim araçlarını do rudan geli mekte olan ülkelere satarlar, ya da teknoloji transferiyle elde ederler. Teknolojinin orta ya lı halinde artık ürün birçok ülkede üretilir hale gelmiştir ve nispi artı sermayesinde çok azalmıştır. Orta seviye uzun süremez, çünkü artık bu teknolojiyi kopya edebilen birçok ülke ve irket ortaya çıkar. Kar seviyeleri daha da dü er. Teknoloji ya lılık seviyesine varır ve i çinin en ucuz oldu u ülkelere kaydırılır. Artık o teknoloji de nispi artı sermaye hiç yoktur. Emek sermaye çeli kisi nispi artı sermayenin bitti i yerde keskinleşir. Artık aynı teknoloji ergenlik ça ındaki yüksek karı getirmedi i için bu teknolojiden kar etmek için en kötü seviyelerde i ç i haklarının oldu u ülkelerde i çiyi köle gibi çalı tırarak bir miktarda olsa kar edilmeye çalı ılır. Artık bu sermayenin ya lılık a masında bu teknolojinin ürünleri dünyanın orta, ileri ve görece geri ülkelerindeki herkesin evine girmeye başlamıştır. Bu ya lı teknoloji kendi yerini alacak yeni teknoloji gelene kadar varlı ını sürdürür.

Teknoloji yalnızca üretim ilikilerini de il toplumun sosyal yapısını da etkiler. 1990'larda, teknolojinin tüm nimetlerinden yararlananlarla yararlanamayanlar arasındaki farkı tanımlamak için "dijital sınıf farkı" terimi ortaya çıktı. Bu fark, en yeni bilgisayar aletlerini, ba ta dü ük gelirli aileler olmak üzere tüm Amerikalıların hizmetine sunmaya yönelik çabalara ilham kayna ı oldu. Ve bu çabalar, aradaki uçurumu kapattı. Ancak bunlar, ara tırmacılar ve politika yapıcılarını rahatsız eden, hükümetin ortadan kaldırmaya çalı tığı, istenmeyen bir yan etki ortaya çıkardı. Dijital cihazlara olan eri im arttıkça, fakir ailelerin çocukları, televizyon programları ve videolar izlemek, oyun oynamak ve sosyal a sitelerine ba lanmak için televizyon ve di er elektronik cihazlarla varlıklı ailelerin çocuklarına kıyasla daha fazla vakit geçirmeye başladı. Bu da ba ka

bir etkiye neden oldu. Yeni ayırım, Amerikan Federal İleti im Komisyonu için o kadar büyük bir endişe kaynağı oluyorki, komisyon bir dijital okur-yazarlık timi kurmak için 200 milyon dolar harcamayı öngören bir yasa tasarısı hazırlıyor. Yüzlerce, hatta binlerce e-İtmenden oluşacak olan bu tim, okullara ve kütüphanelere de ılarak ebeveynlere, öğrencilere ve ilgilendirenlere bilgisayar verimli bir şekilde kullanmanın yollarını öğretecek.

Teknoloji böylece kendi içinde diyalektik yasalara uygun olarak helezonlar çizerek ilerler ve her yeni teknolojiye dünyamızdaki hayatı daha da derinleştirerek yoluna devam eder. Sermaye bu üretim aşamasında teknolojiyi geliştirirken bu aşamalardan geçirilir ama en sonunda hayatın tüm alanlarına giren teknolojinin tüm toplum üzerindeki tüm etkilerini hesaplayamaz. Yani sermaye de kendini büyütmek için geliştirdiği teknolojinin tam olarak tüm etkilerini bilemez, çünkü onun tek amacı kendini daha fazla büyütmektir.

Ne yaptığını kesin kalıplar ve prensiplerle farkında değildir. İşte bu teknolojiler ergenlik, orta yaş ve yaşlılık aşamasında ezilenlere de birçok olanaklar vermektedir.

Burada önemle vurgulanması gereken, ezilenlerin günlük hayatta kullandığı teknolojinin ergenlik, orta yaşlılık ya da yaşlılık seviyesidir. Ama kapital ezilenlere karşı teknolojinin çocukluk aşaması ile saldırılmaktadır. Bunu biz burada yeni bir Marksist terminoloji ile teknoloji sorunu olarak tanımlayabiliriz. Bunun farkında olmayan, bu farkındalığı kazanamamı birçok ezilen gruplar tarihte gafil avlanmışlardır. Bugün emperyalist kapitalizm ezilenlere 2040'in günlük teknolojisi ile saldırılmakta ve ezilenler ise 2012'in günlük ve izinli teknolojileri ile savunma yapmak durumunda kalmaktadırlar. Öncelikle bu çelişkinin farkında olmak ezilenlere stratejik avantaj sağlayabilir. Ayrıca ezilenlerin bilimin ortak havuzuna ulaşmasını kimse engelleyemez. Toplumsal olarak yayınlanmış bilimsel çalışmalar bu dergileri satın alabilen herkese açıktır. Ezilenler tüm bunlara rağmen kendi başlarına çocukluk aşamasındaki tehlikeli teknolojileri takip edemezler. Burada eksik olan teknolojiyi bilen Marksistlerdir ve bunların bizi biz eden sevdalarıdır. Marks'ın anlattığı tarihe müdahale etmek yada irade koymaktır. Teknoloji bilen Marksistler çocukluk aşamasındaki tehlikeli teknolojilerinin de ötesinde cenin durumundaki teknolojilerin bazılarını bu bilimsel makaleleri takip ederek, yayınlar yaparak, insanların günlük olarak tartışmadığı konuları gündemlere taşıyarak analiz edebilirler. Ama bu tarz çalışma ve metod geri kapitalist ülkelerdeki sosyalist insanlar için kendi ülkelerinin burjuvazi sınıfının teknolojik alt yapısını da aşan bir teknolojik farkındalık gerektirir. İşte

teknoloji sorunu budur. Bunun farkında olmak ezilenleri çok stratejik bir noktaya taşıır. Ezilenler teknolojinin birçok zararlı etkilerinden farkında olarak kurtulabilirler, ama emperyalistler bu durumun farkında olsalar da teknolojinin onlar için tüm zararlı etkilerinden kurtulamazlar.

3. Teknolojinin stihbarat Alanında Kullanılması:

stihbarat Arapça kökenli bir kelimedir ve kar ılı ı haberler veya yeni ö renilen bilgilerdir. Ancak ngilizce deki kar ılı ı ve kurumlarda verilen ismi Intelligence (Türkçesi Zeka) kelimesidir. Me hur herkesin bildi i Amerikan Uluslararası stihbarat Örgütü CIA nin açılımı/tam adı Central Intelligence Agency (Merkezi Zeka Kurumu'dur) ve bunun net olarak ortaya koydu u ngilizce isim seçiminin (her kim yaptıysa) çok isabetli oldu unu, durumu en net ekilde tarifledi i eklindedir. stihbarat Teknoloji, Bilim, Bilgi, Haber ve Gelecek Yorumunun/Tahmininin içiçe geçti i ve toplam bir zekâda toplandı ı bir kurumdur ve amacı dü manını/kar ıtını izlemek ve sürekli ba arısızlı a u ratmaktır. (Bu nokta da özellikle Yoketmek kelimesini kullanmıyoruz çünkü bu kadar bir zekânın birikti i bir yerin Devrim ideallerini ve devrim sava ını hiç bir zaman yokedemeyece ini de en az bizler kadar iyi bildi ine eminiz)

stihbarat bir kurumun çe itli imkanlar dahilinde ve çe itli araçlar kullanarak dü man, kar ıt veya haber alınması zorunlu kurum, ki i, organizasyon vb den (yazıda anlam kar ıması yaratmamak için bu andan sonra kar ıt kelimesi kullanılacaktır) bilgileri toplamasıdır ancak istihbarat faaliyeti güncel anlamı itibariyle ham bilgiyi sadece toplamak de il, bu bilgiyi i lemek, di er farklı kaynaklardan gelen, farklı zamanda toplanan vb bilgiler ile ili kilendirme ve netice çıkartarak Kar ıtın amacı, faaliyetleri, programı, gelecek eylemlerini ortaya çıkartma i levini de içeri inde barındırmaktadır.

stihbari faaliyetler binlerce yıl önceki çatı malarda dahi görülmü tür, çok eski zamanlarda önemi kavranmı ve her zaman için her tür sava /çatı ma/mücadele vb faaliyetlerde etkin bir rolü olmu tur. MÖ 5. yy da ya amı Çin Sava Filozofu olarak adlandırılan Sun-Tzu nun günümüze ula an ö retilerinin birço unda da istihbaratın var oldu u ve ne kadar önemli oldu una dair saptamalar bulunmaktadır. stihbarat her zaman için Kar ıt'ın geçmi altyapısı, ön hazırlı ı, güncel faaliyetleri ve yakın vadeli planlarını ortaya çıkartmakta ve Kar ıtın adım atmasına fırsat vermeden durdurmakta ve hatta oldu u noktadan çok geriye atabilmektedir. Senelerce

tükenmeyen, tamamen yenilmeyen birçok kurum istihbarata karşı zayıflı ı nedeniyle de asla ciddi bir güç konumuna gelemedi i için ne varolmakta ne de yok olmaktadır.

Sınıf sava larının keskinle ti i son yüzyılda stihbarat faaliyetlerinin rolü gittikçe artmaktadır. Günümüze yavaş yavaş gelirken 70 yıl öncesine u rarsak, toplamda 60 milyon ki inin öldü ü, Alman Fa izminin yenilmesi için 27 milyon evladını sava ta ehit veren Sovyetler Birli i'nin kazandı ı II. Dünya (Paylaşım) Sava ı dahi taraflı veya tarafsız çok sayıda Tarihçi tarafından stihbarat Sava ları ekinde geçti i yorumlanabilmektedir. Art niyetli ve taraflı bir ekinde Sava ı sadece CIA-MI6 ba arısına indirgemeye çalı anları bir kenara bırakırsak dahi, Alman Gizli ifreleme Tekni i ENIGMA nın çözümlenmesinin müttefik kuvvetler için önemini, ya da Avrupa ve en önemlisi Almanya içerisinde örgütlenmi ço unlu u gönüllü devrimcilerden olu an Kızıl Orkestra'nın Sovyetler'e geçti i istihbaratın faydaları sava ın seyrinde önemli bir yer tutmu tur. Bu noktada Fa izm elbet ki yenilmeye mahkûmdur gibi düz bir mantı a girmek (ki elbette Fa izmin nihai olarak yenilmeye mahkûmdur) canlarını ortaya koyarak ve vererek milyonların canını istihbari faaliyetleri ile kurtaran devrimcilere hakaret olacaktır. Do rusu onların bu gözüpekliliğinin yanında neleri de nasıl yaptıklarını ara tırmak ve ö renmek olmalıdır. II. Dünya sava ı ile ilgili son bir not ise tüm ülkeler, ordular bir ifreleme tekni i kullanırken, ABD ordusunun Pasifik cephesine teknolojik bir ifreleme tekni i yerine, hiçbir bilimsel/matematiksel kurala dayanmayan ve kimsenin bilmedi i ufak bir kabile dilini ve haberleşme için bu kabile üyelerini kullanmasıdır (En büyük teknoloji sahipleri teknolojiye güvenmemektedir!!!)

II. Dünya Sava ı'nın da tamamlanması ile Egemen güçlerin stihbarat faaliyetleri Sovyetler Birli i ve görece demokratik ba ımsız ülkelere ve devrim ideali/iddiası ve mücadelesindeki halklara yönelmi ve SSCB nin dağılması/çözülmesi ve geçen zaman içerisinde de bir çok ulusal sorunun çözümlenmi olması ile bu gücün ezici yo unlu u Ezilen Sınıf ve kitleler üzerine yo unla mı tır.

Egemen Güçlerin stihbarat Faaliyetleri Kar ıtını izlerken sürekli her geçen gün kendini teknolojik olarak yenilemi tir ve her geçen gün daha teknolojik metodlar kullanmaktadır. Teknolojinin istihbaratta kullanılması günümüz istihbaratını geçen 50 yıla göre çok büyük oranda geli tirmiştir. Elbet ki yazının birçok noktasında belirtildi i gibi stihbarat veya Egemenlerin Askeri-Polisiye taktikleri bilimi ve teknolojiyi de kamçılı mı tır; ilerletmi tir; en basit ve bilinen

örnek Internet Amerikan Ordusunun farklı birimleri arasında bir network olarak geliştirilmi ve tüm insanların kullanımına açılmadan önce yıllar boyunca sadece ABD Ordusu tarafından kullanılmı tır. Uydular TV kanalları vb şekilde insanların kullanımına açılmadan önce Vietnam da Orman da üslenen gerillaların ormanın içinde hatta altındaki yeraltı sığınakları ve cephaneliklerini tespit etmi tır. GPS sistemleri bugün her araca takılırken karlı/sisli havada yol bulma vb şekilde faydaları lanse edilmekte ama bu amaçlarla sunulana dek onlarca yıl stihbaratın takip ve dinleme faaliyetlerinde kullanılmı tır. Bu örnekler artırılabilir, ancak verdi imiz örnekler üzerinde duracak olursak; zamanında topluma sunulmayan ve sadece Egemenlerin başta stihbarat olmak üzere Zor Güçlerinin tekelinde bulunan bu teknolojik aygıtlar imdi herkesin ulaşılabilirli inde ve/ancak çok daha genelle mi ve çapı arttı bir şekilde yine de Zor Güçlerinin faydasına tasarrufunadır. Artık Internet herkesin kullanımına açıktır, ama aynı oranda herkesin ne kullandığını takibine de açıktır. GPS zamanında stihbarat tarafından insan gücü harcanarak belirli kilerin araçlarına monte edilirken imdi yeni üretilen araçların ezici ço unlu unda yer almaktadır. Uydular zamanında sınırlı sayıda iken imdi Atmosferi çöplü e çevirecek çoklukta ve çok daha fazla ki iyi/bölgeyi kontrol edebilecek durumdadır. Cep telefonu artık neredeyse hat kar ılı ı bedava da ıtılarak sadece belirli elit bir zümreden milyarlarca insanın hizmetine girmi , ancak başka bir açıdan stihbarat yine insan gücü harcayarak eski tabir “Böcek” olarak adlandırılan dinleme cihazlarını herhangi bir yere koymadan/koymaya ihtiyaç duymadan herkesi kolayca izleme ve dinleme olana ına kavu mu tur. İnsanlar anında bilgiye ulaşma ve/veya istedi i ile görü e bilme özgürlü ü elde ederken bu özgürlük ne yazık ki yanında sürekli izlenme ve dinlenme bonusunu da getirmi tır.

Konunun önemini vurgulamak için 21. yüzyılın başlarındaki örnekleri incelersek Irak Devrik Lideri Saddam’ın yer tespiti, Libya’nın Me ru ve Emperyalist Kukla olmayan lideri Muammer Kaddafi’nin önce bazı o ullarının ve son olarak kendisinin yer tespiti ve katli, Çeçenistan Devlet Başkanı Cehar Dudayev’in füzelerle vurulması, Filistin Halk Kurtulu Cephesi Lideri Ebu Ali Mustafa’nın katli, Hamas’ın son dönemlerdeki, belki de tüm dönemlerdeki en sola yakın ve en devrimci önderi Abdülaziz Rantissi’nin katlinin tamamında Cep telefonu, mobil telefon, GPS benzeri aletler ve elbette Uydu takibi rol amı tır.

Bugün gelinen nokta da bütün dünya birbirine telefon a ları ile internet a ları ile uydularla başlıdır. Artık bütün dünyadaki ileti im tek bir merkezden kontrol edilebilmektedir. Bunu

sa layan iki geli im söz konusudur. Digital elektronik teorisi ve elektromanyetik teori. Günümüzde ise etkisini yeni hissettrimeye baslayan ve en tehlikelisi olan nanotekonoloji. Anahtar nanoteknolojidedir. Turkiye de ulusal nanoteknoloji enstitusu kurulmustur. Nanoteknoloji ayrıntılı farkındalık gerektirmekte, yeni bir teknolojik devrim usul usul olu maktadır. Bu teknolojiler ile nanoteknolojik mikrofon,cep telefonu, uydu, bilgisayar, GPS...vb birçok teknoloji anla ılabılır. Sorun burada ayrı ayrı teknolojileri incelemek degil. Bunların kombinasyonlu ba lantılarını incelemektir.

4. Teknojinin Türkiye deki Güncel Devinimi:

Do u blo unun çökü ü ile sermaye, geli en teknoloji ile kendini korumak için artık, konvansiyonel orduların çok da i e yaramadı ını görüyor. Artık sermaye kendini korumak için rakip ve sömürge devletleri ku atma altına almanın yani sıra ve daha da önemli olarak, ki ileri ku atma altına alacak, teknolojik ve operasyonel bir polis te kilatının varlı ını emrediyor. Yani sermaye artık kendisine ileride sorun çıkartabilecek nüveleri, nüve halinde yok etmek istiyor. Bunun Türkiye aya ında bir hareket halinde 1980 den ba layarak geli en bu yönde uygulamalar ve AKP iktidarı ile birlikte en yüksek noktaya varmı tır. AKP ile birlikte sıklıkla dile getirilen e-devlet, ezilenler için yeni bir zincirdir. Ki iyi ku atma temelinde bir saldırdır. Bu Türkiye’de son zamanlarda çok fazla hissedilir olmu tur, çünkü e-devlet uygulamalarına sorgusuz sualsiz hızlı bir ekilde en önde girilen bir dönem yaşamaktayız. Artık emperyalizm ülkeleri ve ahısları internet, telekomünikasyon, nanoteknoloji gibi yeni teknolojilerle kendine ık hızında ba lamak istemektedir. Emperyalizm bu a amada artık kartlarını konveksiyonel ordunun yani sıra teknolojik polise de oynamaktadır.

4.1. Teknolojik Takip Mekanizmaları

Simdi önce kendimizi korkutalım. Bugün gökyüzünde binlerce uydu vardır. Bunlardan 1 milyar dolar de erindeki gözlem uyduları insanı bir parkta okudu u gazeteyi uzaydan okuyacak duruma gelmi tir.

Uzaydan topra ın yapısını inceleyecek, toprak altını tarayacak ya da çok bulutlu bir günde bir insanı takip edecek düzeye gelmi tir. Sadece Amerika’nın de il Türkiye’nin uydu sistemlerinin görüntü çözünürlü ü 7 cm’dir. Bugün elektronik kulak denen cihaz Türkiye’nin elinde ve bu cihazla istenilen bir alanda ya da ehirde konu an milyonlarca insan arasında istedi imiz insanın

taranıp bulunması mümkündür. Bugün Türkiye'nin kendi başına üretmeye çalıştığı duvarların arkasını görebilen sistemler mevcuttur.

Ayrıca tüm 6 aylık telefon kayıtları saklanarak istenen taramalar bu elektronik kulakla yapılabilmektedir. En korkuncu da nanoteknolojidir. Bugün bir kamera saç kılı inceliğine kadar küçülmüştür. Bırakın bunu bulmayı, bir insan bu kamerayı hiç fark etmeden aylarca taşıyabilir. Nanoteknolojik mikrofonlar çok az enerji gerektirmekte ve kendilerini devamlı üstünden geçen radyo sinyalleriyle şarj edebilmektedir. Bugün insanın bir tek saç kılından, insanın içtiği suyun analizi yapılarak, bir şehirde hangi evdeki çeşmeden su içtiğine kadar bulunabilmektedir. Bugün Türkiye ulusal nanoteknolojide merkezinde saç kılına istediğiniz uzunlukta yazılar yazmak, paragraflarca yazıyı bir saç teline sıdırmak mümkün olmuştur. Bugün Türkiye'nin elektronik harita sistemleri, GPS sistemiyle birleşip, en ince köy yoluna kadar bütün yollar elektronik ortama aktarılmıştır. Herhangi bir GPS aleti takılan araç ya da insan gerçek zamanlı bu harita üzerinden takip edilebilmektedir. Yani tüm Türkiye bir ufak kum havuzuna dönüştürülmüştür. Artık takip sürekli ve tam zamanlıdır.

Bugün yüz tanıma sistemleri çok gelişmiştir ve kalabalık insan grupları içinde başarı ile denenecek seviyeye gelmiştir. Tüm elektronik cihazları içlerinde istihbarat bölümleri bulunmaktadır. Mesela playstation çocuk oyunları konsolu bile uzaktan dinlemeye uygun üretilmiştir. Yani evinizde playstation oyun konsolu varsa, evinize dinleme aygıtı takmaya gerek yoktur. Bugün lazerli dinleme cihazları ile bir ortama dinleme cihazı almadan 1 kilometre uzaktan sadece camın titreşimiyle bir odanın sesi ayırt edilebilmektedir. Bütün fotokopi aletleri seri numaralarını sayfalarına gizli mürekkeplere basmakta, fotokopinin çektiği sayfayı gizli kayıta tutmaktadır. Bu yazıcılar için de geçerlidir. Dijital foto raf makineleri her foto rafta dijital imzasını atmaktadır böylece foto raftan foto raf makinesine ulaşmak saniyelik bir iştir. Bugün bütün Türkiye'deki arabalara GPS sistemi takılması düşünülmektedir. Hiçbir elektronik alet güvenli değildir. Bir yazılım açık kod olabilir ama bir elektronik alet gizliliği olamaz. Elektronik aletler tanım gereği kapalı kutulardır. Bir ülkenin ürettiği çipi diğer ülkenin tüm kaynakları harcansa da kolay kolay tüm fonksiyonları anlamaz. Bugün yönetenler, virüs programlarına yakalanmayan robot programlar yazarak sistemleri kontrol etmektedir. Artık polis arabalarında uydu bağlantılı karakol cihazları vardır. Teknik takip bu şekilde yapılmaktadır. Bugün parmak izi analizi yapan elektronik cihazlara ortamlardaki parmak izi analizi ve araştırma

ula mak dakikalık bir i tir ve laboratuvara gönderilmeden cep telefonu benzeri bir aletle merkeze ba lanılıp yapılabilir. Bugün Amerika Echelon sistemiyle tüm dünyayı dinlemekte ve bütün ileti imdeki kelimeler taranmakta bu tarama yakla ık 1 gün sürmektedir. Bugün üzerine nanoçip yerle tirilmi sinekler uzaktan kumanda ile kontrol edilebilmekte istenilen bir yere gönderilebilmektedir. Geneti i de i tirilmi fareler hiç durmadan 1 saat içinde 6 kilometre yol alıp istenen hedefe ula ıp bilgi getirebilmi lerdir. Beyni ve kasları ilkel olan böcekler üzerine takılan çiplerle tamamen kontrol edilebilmektedir. ran'ın srail'den çiple kontrol edilen ve kilometrelerce öteye srail'den gönderilen sincapların bazılarını yakaladı ını duyurmu tur. DNA analizleri rutin hale gelmi tir. çip attı ı bir sigaradan insana ula ılabilir hale gelmi tir. Genetik özelliklerini belirledi iniz bir fareyi sipari üzerine üreten özel irketler vardır.

Massachusetts'de bulunan a güvenli i irketi SystemExperts'ın kıdemli danışmanı Paul Hill, "Google gibi irketler sizin ki sel bilgilerinizi kullanarak devasa bir veritabanı yaratıyor. imdilik kötü bir niyetleri olmayabilir ama 20 yıl sonra neler olca ını kim bilebilir? O zaman elde ettikleri bilgileri geri almak için çok geç kalınmı olabilir" diyor. nternette yapt ınız eylerin tamamını gizlemek imkânsız olsa da, mahremiyetinizi artırmak için önlemler alabilirsiniz. Önemli olan, maliyetle pratiklik arasındaki dengeyi tutturmak. Kablosuz a noktalarının etrafında gezinen hackerlar var, orası kesin. Ancak güvenlik uzmanları ve özel hayatın gizlili ini savunanlar, internet hizmeti sa layıcılarının, arama motoru operatörlerinin, e-posta tedarikçilerinin ve web sitesi yöneticilerinin daha fazla endi e uyandırd ını söylüyor. E er internet irketleri Google, Yahoo, Facebok ve AOL gibi birden fazla hizmet veriyorsa, e-mailinizi arama geçmi inizle kolayca e le tirebilir, nerede oldu unuzu anlayıp internete ba lanmak için kullandı ınız cihazları belirleyebilirler.

Beyaz Saray Mart'ta tüm Senato üyelerini Kongre'deki gizli bir simülasyona davet etmi ti. Davetin konusu, azimli bir hacker veya dü man devletin New York ehrinin ı ıklarını söndürmeye karar verirse neler olabilece ini göstermekti. Simülasyonda bir elektrik irketinin çalı anı, bir arkada ından geldi ini sandı ı bir e-postaya tıklıyor ve bunu izleyen bir facialar dizisiyle siber i galci, New York'un elektrik ebekesini kontrol eden bilgisayar sistemine giriyor. ehir karanlı a gömülüyor, ama kimse sorunun ne oldu unu bulamıyor. Yönetim, Amerika'nın en hassas altyapılarını idare eden bilgisayar ebekeleri üstünde bir miktar federal denetim kurmak istiyordu. Pentagon'un kendi siber sava oyunlarından çok daha basit olan yukarıdaki

gösterinin amacı da bu konuda hazırlanan tasarımı kabul etmesi için Kongre'ye baskı kurmaktır. Fakat simülasyondan alınacak asıl ders hiç tartışılmadı. Çünkü siber saldırılar, Soğuk Savaş'taki "dehşet dengesine" (karşılıklı imha konseptine) benzer caydırıcı arayışlarını çok gerilerde bıraktı. Geleneksel caydırıcılık anlayışında, "Sen New York'u yok edersen ben de Moskova'yı yok ederim" mantığı vardı. Oysa siber saldırılar bu kadar basit değil. Genelde saldırıların kaynağını anlamıyor.

Yukarıda verilen listeyi uzatmak ve ayrıntılarına girmek acil ve ertelenemez değil hayati bir konudur. Ve bu yazıyı okuyan insanların yapabildikleri ölçüde önlerine koymaları gereken bir uyarı olmalıdır.

Teknoloji sorununun çözülmesi en ince ayrıntılarıyla yukarıdaki listenin geliştirilmesine bağlıdır. Ama bu nasıl yapılmalıdır? Nereden başlanmalıdır? Nasıl ilerlenmelidir? Sonuçta nasıl gidilmelidir? Yöntem ne olmalıdır? Varılan sonuçların doğruluğu nasıl test edilebilir?

4.2.. Türkiye'de Silahlı Kuvvetlerin Teknolojik Gelişim Mekanizması

Türkiye Cumhuriyeti kurulurken benimsenen ana ideoloji olan Kemalizm'in, temelde doğa bilimlerine ve teknolojiye bakışı pozitivisttir. 1900'lerin başlarında Avrupa burjuvazinin kabul ettiği pozitivism aslen gericidir. Pozitivistler doğayı bir mekanik makina gibi görürler. Aynı olayların tüm sınıflar, insanlar, etnik kökenler için eşit sonuçları doğuracağına inanırlar. O yüzden tüm insanları mekanik şekilde eğitmenin her insan için aynı sonucu doğuracağını düşünürlər. Bu düşünce Hitler Almanya'sında da denenmiştir. Kemalistler tepeden yönlendirilen şekilde herkes aynı eğitimi alırsa herkes Atatürk gibi düşünmeye başlardı düşüncesindedirler. Böyle olmayınca halkın salaklığından, geriliğinden dert yanarlar, çünkü aynı eğitimi alan kendileri bu sonuca vardığıysa, halkın ya da Kürtlerin varamamasının nedeni onların akıllarının kıtlıklarında aranmalıdır. 1900'lerde Avrupa burjuvazisinin pozitivism sarılması ana nedeni işçi sınıfı devrimlerinden kaçmaktır. Yani Avrupa diyalektik materyalist bakışı açısını üniversiteden almak için benimsemiştir pozitivismi. Ama pozitivism Türkiye'ye ithal edilmiştir.

Türkiye'nin kuruluşundan itibaren güvenlikçi politikaların etkisiyle her şey devletin ordusu içindir. Türkiye Cumhuriyeti de teknolojiyi öncelikle ordusu için getirmiştir. Tüm modernleşmeler aslen daha iyi ordu yapmak içindir. II. Selimden beri modernleşme ve teknoloji daha güçlü bir ordu içindir. Öncelik güçlü bir sanayi oluşturmak değil, ordu oluşturmakta idi Bugünkü

Türkiye'nin de ekonomik gücüne oranla çok büyük bir ordu beslemesinin felsefesi burada yatmaktadır.

Türkiye'de ordunun modernizasyonu hep güncel bir konudur. Türkiye hava kuvvetlerinde Amerika'yla, deniz ve kara kuvvetlerinde ise Avrupa ve Amerika ile ilişkileri güçlüdür. Ama Amerika yurt dışına sattığı savaş ürünlerinde belli kısıtlamalar getirmiştir. Mesela F-16'ların programlarının kodlarını vermemiştir. Ya da ifreleme cihazlarının ayrıntılarını vermemiştir, sattığı herhangi bir elektronik aygıt devre elemanını sağlamamaktadır. Bütün bağımlılıklar Türkiye'ye kendi savunma sanayisini geliştirmeyi mecbur bırakmış, böylece çalışmaları bağımlıdır. Amerika'yı incitmeyecek şekilde yavaş yavaş yedek parça yaparak ilerleyebilmektedir. Amerika'yı incitmeyecek şekilde yavaş yavaş yedek parça yaparak ilerleyebilmektedir. Kriptoloji Enstitüsü kurulmuş, Aselsan, Havelsan geliştirilmiş, bilişim şirketleri kurulmuştur. Böylece Türkiye yurt dışına silah satar bir ülke durumuna gelmiştir. Türkiye'nin diğer ülkelere sattığı silahın değeri senelik 1,5 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Hatta bu veriler milliyetçileri, militarizmi güçlendirmek için gazetelerde propaganda amacıyla abartılır. Bunların bir örneği ASELSAN mühendislerinin Amerika tarafından öldürüldüğü ünlü el altında medyaya yayılmasıdır. Olayın tam ispatı tam mümkün olmasa da, bazı ulusalcı gruplar tarafından medya da kullanılmıştır. Türkiye'nin savunma sanayisinin ana omurgasına baktığımız zaman hala aslen montaj üzerine kuruludur. Ana gövdesi montajdır, arada da bazı ürünlerle çıkışlar yakalamaya çalışmaktadır. Ama ne kadar uğraşırsa uğraşsın, henüz herhangi bir motor üretecek düzeye gelememiştir. Ama elektronikte 3 katlı devre üretecek düzeye gelmiştir. Yonga üretim teknolojisi yonga üretiminin dünyadaki durumuna göre küçüktür. Ayrıca askeri teknolojiler genellikle konvansiyonel savaş için üretildikleri için Türkiye'de yaşayan insanların günlük hayatlarını çok fazla etkilememiştir, bu teknolojiler kamuoyu tarafından hissedilmemiştir, kamuoyunda tartışılmamıştır.

4.3. Türkiye'de emniyet tekilatının teknolojinin gelişim mekanizması

Türkiye'de uluslararası sermayenin istediği doğrultusunda Özal hükümeti zamanında telekomünikasyon alt yapısı geliştirilmiştir. Özal ordunun darbe yapmasını ya da reel politik gücünün zayıflamasını önlemek için bu tarz bir taktik geliştirdi. Bu taktik polisin teknolojik ve silah olarak geliştirilmesi temeline dayanıyordu. Hükümetin atadığı polis emrelerinin yönettiği polis askere karşı güçlendirilmeye teknik takip atılımları yapılmaya başladı. Özal Türkiye'nin telekomünikasyon alt yapısını geliştirdi. Özal hükümeti ile birlikte telekulak skandalları,

birbirini dinleyen çeteler, araç telefonlarına giri yapan gazeteciler gazetelerde görülmeye ba ladı. Bütün bunların farkında olan Özal, Türkiye devletine bile güvenmemi , teknik takibi önlemek için Amerika'dan getirtti i özel teknik istihbaratı önleyen elektronik çantasını ölene kadar yanında ta itmi tir. Askerlerin gücünü zayıflatmak isteyen Özal, askerlerin karsına ortla çıkabilen tek devlet ba kanı olmasının yanında, Türkiye'ye güvenmeyip, Amerikalı irketlere Çankaya kö künü ve ba bakanlı ı defalarca teknik takip aletlerine kadar aratmi tir.

Simdi Özal zamanını geçelim, AKP zamanına gelelim çünkü AKP, Özal'ın bu taktiklerini bire bir sergilemi tir. Yalnız AKP zamanındaki telekomünikasyon alt yapısının de i mesi ve polise yeni teknolojik takip imkânlarının sa lanması sonucu tam manasıyla poliste dijital ve nanoteknolojik bir devrim olmu tur. Türk sosyalist hareketi bu dijital devrimi ke fetmekte eksik kalmı tır, neden geri kalındı ı bu gerili in nasıl kapatılaca ına daha sonra de inece iz. AKP polisin teknolojik devrimiyle devlet iktidarını güçlenece ini dü ünerek Amerika deste i ile devletin tümünü dijitalle tirmek istemektedir. te AKP nin dilinden dü ürmedi i e-devletin ne demek oldu unu buradan anlayabiliriz. E-devlet Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni bir iktidar aygıtıdır. Türkiye sol hareketi bütün olarak Türkiye'nin dijitalle mesini, e-devleti teorikle tirememi tir, görememi tir. Teknolojik geli im denilip, kabul edilmı tir. AKP zamanında, Özal zamanından biraz farklı olarak nanoteknolojinin devreye girmesi ve ayrıca daha da dijitalle en, globale en dünyada teknik takip aletlerine daha çok ula ılabilmesi daha kolay olmu tur. Nanoteknolojinin devreye girmesi polise son zamanlarda daha önce mümkün olmayan ba arıda operasyon yetene i vermi tir. Hatta bu operasyonlardan sadece sosyalistler/devrimciler/demokratlar de il, ordu içerisindeki illegal yapılanmalar da çok a ır darbeler almı tır.

Bir bakıma Özal'ın takti inin do rulu u da ortaya çıkmı tır. Türk sosyalist hareketinin literatüründe nanoteknoloji hiç tartı lılmamı tır. AKP zamanın da polisin teknolojik operasyonla gücünün zirvesine ula masının bir di er nedeni de, AKP zamanındaki yüksek cep telefonu kullanımınıdır. Yani AKP zamanındaki de i im, dünyadaki teknolojik de i imler ve Türkiye de aslen cep telefonu ve internet alt yapılarının ve takiplerinin geli tirilmesindedir. Bugün polisin istihbarat kayna ının ana gövdesini cep telefonu olu turmaktadır. AKP bununla da yetinmeyip mobese kameralarının, yargının dijitalle mesi, büyükelçiliklerin dijitalle tirilmesi, sa lı ın dijitalle tirilmesi, nüfus cüzdanlarının dijitalle tirilmesi, stanbul'daki tüm arabalara GPS sistemi takılması, polise nanoteknolojik aletlerin alınması gibi adımlarla, çok övündü ü e-devlet yolunda

adım adım ilerlemektedir. Ayrıca yine AKP'nin ayırdığı bütçe ile açılan ulusal nanoteknoloji merkezinde Türkiye'nin nanoteknolojide yarın da sadece tüketici olmadığını göstermektedir.

Uğru anda polis kendi ihtiyacı olduğu ürünleri yurtdışından almakta, hatta bazı zamanlar (orta ya da ileri teknoloji) ürünleri kendi dizayn etmekte, Tayvan, Çin gibi ucuz elektronik çip bulabileceği ülkelere heyetler gönderip parçaları oradan temin edip kendi ürünlerini Türkiye de üretebilecek duruma gelmiştir. Bu aradaki gelişmeyi sağlayacak nitelikli teknik eleman ihtiyacını da ekonomik krizlerde ortada kalmış nitelikli insanları piyasadan kazanarak yapmıştır. Bir nevi nitelikli insan avına çıkmıştır kapitalist piyasada. Polis arabalarına takılan mobil karakollar ve yine polis arabalarına takılan uzaktan GPS ve görsel sistemleri polis Tayvan'dan aldığı parçalarla kendisi üretmiştir. Ayrıca Türkiye'nin elektronik haritasını yine kendi imkânları ile hareketli arabalar ile çizmiştir. Ayrıca yeni üretimler için üniversitelerde konferanslar düzenlemekte, üniversite hocalarının ya da şirketlerin önerdiği projelere Türkiye içinde üretim için kaynak dağıtılmaktadır. Bu ürünlerin ve kullanımının tartışılması büyük konferanslar, sempozyumlarda yapılmaktadır.

Bütün bu gelişim ile birlikte poliste sadece teknolojik gelişim olmaması, polisten teknolojinin düzenleme yetisi de geliştirilmiştir. Artık bir polisten genelkurmayından bahsedebiliriz. Hatta bunlar fazlaca gelişip, Türkiye hakkında raporlar yayınlamaya başlayınca hatırlanacağı üzere, askeri genelkurmay, bu raporlardan rahatsız olmuştur. Bundan dolayı polis akademilerindeki bazı hocaların atılmasını istemiştir.

Yani gelişimler sadece teknolojik alt yapı ile sınırlı değildir. Teknik takibin ana unsurunun hala insan olduğunu farkında olan polis, Elâzığ'da denemesi yapılan aile polislisi uygulaması ile de dikkat çekicidir. Yani teknolojinin de yeterli olmadığını bilmektedir bir bakıma. Devlet her aileye bir doktor gönderememiştir, her aileye bir polis göndermektedir. Polis bakımına 40 kadar daire her gün dolaşılıp, insanlarla oturulup konuşularak, toplum fiilenlenmeye başlanmıştır. Halkın genel yararına olmayan bu uygulama, ufak tefek bir kaç yararlı sonucu ile topluma pazarlanmaya çalışılmaktadır. Oysa polisin hırsızlar ve çeteler için bu çalışmayı yapmadığı düşüncesi yaygındır. Bu aile polisi uygulaması toplumun geneli için zararlıdır ve devam etmesi de çok kolay değildir. Bu uygulamanın halkın ilerici kesimleri tarafından deşifre edilmesi ve günlük hayatın ne derecede izlendiğinin anlatılması her şeyden önce sivil toplum için çok önemlidir.

Bütün bunlar bize, bütçesi büyük, devamlı arayış içinde olan bir polis tekilatı ve yeni gelen fikirleri uygulayabilen bir polis tekilatı olduğunu gösterir.

Türkiye sol hareketi halk üzerinde baskı yaratan bazı e-devlet uygulamalarına karşı bir savunmayı bırakalım bunun anlaşılmasında ve tartışılmasında bile geri kalmıştır. Oysa tüm Avrupa ve dünyada devletin şeffaflığı ve vatandaşın korunması ile ilgili yasalar sol kesimlerin baskısıyla yıllar önce hazırlanmıştır. Neden bizde geri kalmıştır, şimdi neler yapılabilir onları tartışmaya çalışalım.

5. Geçmişte Tarihte Kurulan Teknolojik Tezler

Teknolojinin günümüz analizi hayattır. Çünkü geleceğimize gerçekçi bir planla yaklaşmanın en önemli ayaklarından biri teknolojidir. Günümüzde teknoloji çok hızlı bir değişim sürecine girmiştir. İmdiye kadar hiçbir zaman olmadığı bir gelişme girmiştir. Görünen budur, hissedilen budur. Ama gerçek bu mudur? Bu hissiyat tüm tarihin ortak hissiyatıdır. Kapsamımızı biraz genişletirsek, tarih boyunca tüm zamanlarda o günkü teknoloji ondan önceki teknolojilerinin doruk noktasıdır. Daha teknoloji nasıl gelişebilir, artık bulunacak her şey bulundu, artık her şey çok farklı işleri ve görüngüleri her ça da o çağın teknolojisi için dünümlüdür. O yüzden teknoloji tarihinin ve geçmiş teknolojilerin geçmiş yorumlarının (bağırlı-bağırsız) diyalektik materyalist analizi bize gelecek için en gerçekçi perspektifi kurmak için bir hazine sunmaktadır. Tarihte teknoloji ve değişim üzerine iki ayrı uç hep bulunmuştur. Birinci grup teknolojinin hiçbir şeyi deşitmediğini öne sürmüştü ve gericilerdir, teknolojinin getirdiği olanakları görememiştir, ya da sınıfsal olarak görmek istememiştir, böyle gruplar gelecek planlarını çürük temeller üzerine kurmuştur. Bu grup ya yok olmuş ya da bağırsız olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştır. İkinci grup ise teknoloji ile beraber değişim hiçbir şeyin kalmadığını, iddia etmiştir. Teknolojiyi tek başına tarihin öznesi olduğunu yanılgısına düşmüştür. Bu grubun içine pozitivistleri ve pozitivistliği içinde özümsemiş Kemalistleride katabiliriz. Bu grup teknolojinin tüketim, sınıfsal, ekonomik sistem ve psikoloji ile bağlarını görmek istememiştir, görememiştir ya da görmek istememiştir. Tabiki teknoloji bazı şeyleri deşitirmiştir ama her şeyi deşitirmemiştir. Teknolojinin neyleri nasıl deşitirdiğinin analizi, teknolojinin sınıfla, ekonomiyle, ekonomik sistemle, siyasal, psikolojik etkilemelerinin diyalektik incelemesi gerektirir. Özellikle teknolojinin ezen ezilen diyalektikindeki faktörünün en gerçekçi analizi birçok olanaklar sunacaktır.

Geleceğe hazırlanmanın en iyi yolu, en uygun yöntemi seçmektir. Seçilmesi en uygun yöntem tabii ki, diyalektik materyalizmdir. Haraketin felsefesidir Marksizm. Diğer felsefeler foto raf çekerken Marks'ın felsefesi hareketi çeker. Yani diğer felsefeler birer foto raf makinesi ise diyalektik materyalizm bir film makinesidir. Ayrıca Marks sadece hareketi anlamakla yetinmez, harekete yön vermeye çalışır, deşirmeye çalışmanın dinamiklerini ortaya çıkarır. Önünde oynayan filme müdahale yolları mekanizmaları arar, onları teorik bir yapıya oturtur.

6. Teknolojik Kapitalizm, Hem Farklı Hem Aynı Kapitalizm

Marksizm, kapitalizmi daha iyi anlamak içindir. Nedir kapitalizm: bir üretim ili kisidir. Üretimde teknolojiye bağılıdır. Teknolojinin gelişmesiyle kapitalizmde ne değişmiştir? Ne değişmemiştir? Bütün bu teknolojik gelişimin Marksist olmayan analizi ya da eksik Marksist analizi deşik ideolojik sapmalara yol açmaktadır. Bir kısım insan, yeni üretim teknikleriyle klasik kapitalizmin ağıldığını yeni bir üretim tarzına geçildiğini iddia etmektedir. Hatta bir kısmı insan artık çağın üretim sorununun tümünden çözüldüğünü iddia etmektedir. Bunlar Marks'ın kapitalinde belirtildiği makinelerin makina ürettiği, yani makinelerin artık diğer ürettiği çağda geldiğini iddia etmektedirler. Evet, bireyler deşimistir ama deşin modern kapitalizmdir, kapitalizm deşildir. Ayrıca dünya ölçeğinde sınıfsal bakarsak yeni teknoloji ve üretim tekniklerini sadece kısıtlı sayıda kuzey ülkesinde etkilerini göstermemiştir. Bugün temiz içecek su bulamayan 2 milyar insan, hayatında teknolojik telefonla bir kere konu mamı 1 milyar insan vardır. Yeni bilim ve teknoloji dünya ölçeğinde sadece kısıtlı bir bölümün hayatını etkilemektedir. Bugün makinelerin artık diğer ürettiği bir çağda olsaydık, neden o zaman bazı teknolojiler ucuz işçi olan ülkelere kaymıştır. Yine sermayenin merkezileşmesi prensibine göre kuzeydeki insanlar daha fazla tükettiklerinde, güney fakirleşmektedir.

Modern kapitalizm ile kapitalizmin farkı birinin 400 yıllık dönemin tümünü ifade etmesi, diğerinin ise 50 yıllık son gelişmeleri ifade etmesidir. Kapitalizm doğundan beri 400 yıldan beri aynı karakterlidir ama üretim araçlarının gelişmesiyle bu kapitalizm, kısa sürelerde daha farklı kostümler giymektedir. Çinde bulunduğumuz modern kapitalizm üretim çelikleri bakımından aynı kapitalizm olmasına karşın, önümüze farklı kostümlerde (formlarda) gelmektedir. O yüzden emek-sermaye ilişkisi bakımından aynı kapitalizm, üretim teknolojileri ve üretim aygıtları bakımından farklı bir kapitalizm ile karşı karşıyayız. Hala artık diğer üreten tek varlık insandır ama üretim araçlarının teknolojilerinde devrimler olmuştur. Yani kapitalizm (400

yıllık) aynı kapitalizmdir ama modern kapitalizm (50 yıllık) Marks zamanındaki modern kapitalizm (Marks zamanındaki 50 yıl) ile aynı modern kapitalizm de ildir. Hiçbirisi de i medi demekle, emek sermaye çeli kisi çözüldü demek birbirine benzer cehaletler do urur.

Örne in, internet ça ındaki heyecan uyandıran tüm büyük odaklar içinde devrimcilere en çirkin geleni, çevrimiçi hayatın karanlık yönlerinden nemalanan Mark Zuckerberg'in sosyal payla ım sitesi facebook gibi sosyal siteler olmu tur. Ve karanlık yönler derken; sürekli bir kendini be endirme ve öne sürme gayretini, sahici olanlarının yanına bile yakla amayan sanal "topluluk" ve "arkada lık" biçimlerinin benimsenmesi ve reklam parası u runa özel alanın acımasızca daraltılmasıdır. Fakat facebook borsada beklenen parayı kazanamamı tır. Neden? Çünkü (birçok çevrimiçi sorunun yanı sıra) milyonlarca kullanıcıyı nasıl paraya çevirece ini çıkarabilmi de il. Dolayısıyla ortaya elbette ki ba arılı olan, ama internetteki yaygın varlı ına kıyasla bilançosu pek de etkileyici olmayan bir irket çıkıyor. "Geni eri im, sınırlı kârlılık" sorunu aslında tüm dijital ekonominin ortak sorunu. O bakımdan, dijital ça ın ba arılarına en çok örnek gösterilen irketlerin Apple ve Amazon olması anlamlıdır, çünkü ikisi de gerçek ürünlerin üretimi ve da ıtımını sa lam bir ekilde esas alan i modellerini benimsemi lerdir. Apple'ın asıl gücü daha iyi ve daha güzel cihazlar yapmasından geliyor; Amazon da elektrikli aletlerden DVD'lere ve çocuk bezlerine dek her eyi hızla ve ucuz olarak kapınıza kadar getiriyor. Ancak ürünleri daha dijital olan irketlerin yarattıkları istihdam da, kullanıcı ba ına kazandıkları para da genel olarak o oranda azalıyor. Bu internetin devrim olmadı ını göstermiyor. Fakat bu devrim ekonomiden çok kültür alanında gerçekleşti. Twitter bir Ford Motor Company de il. Google bir General Electric de il. Ve gözlerimizi üç kuru a reklamcılara satmadı ı zamanlar dı ında hepimizin Mark Zuckerberg için çalı aca ı gün de gelmeyecek. Bu da marksizmin maddeye dayalı eski tezlerinin geçerlili ini ortaya koymaktadır.

De i en teknoloji ile artık yeni tarz üretim aygıtları geli mi tir. Bilgisayarlı üretim, evden üretim gibi. Ayrıca her yeni bulunan bilimsel geli imin üretime yansması ile kapitalizm içinde yasayan insanın ve toplumun hayatları do rudan de i mi tir. Günümüzde kapitalizm f-tipi olarak, internet olarak, e-devlet olarak, bilgisayar olarak, kuantum bilgisayar olarak, DNA bilgisayar olarak, insan derisinin altına yerle tirilen çip olarak, GPS olarak, yeni ehirle me planları olarak, sokak kameraları olarak, uydu takip sistemleri olarak, nanoteknoloji olarak, duvarın arkasını gören

sismik sistemler olarak, mikroçip üretimi olarak gelmektedir. Teknolojik gelişim hızı, sosyal etkilerin tartışılma/analiz hızından daha fazladır.

Bütün bu kriz ve hızlı değişim zamanlarında anlamamanın/analizmanın en iyi yolu Marksist yöntemi gerçeğe en iyi şekilde yeniden modellemektir. Bütün bu teknolojilerin diyalektik materyalist olmayan analizleri, yeni ideolojik kırılmalara eksik Marksist analizleri farklı ideolojik sapmalara yol açmaktadır. Çünkü gerçeğe erişip bükmenin en iyi yolu onu tüm boyutlarıyla incelememektir, belli kategorilere ayırıp bunların birbirinden bağımsız olduğunu kabul etmektir.

7. Teknoloji Kimin Katilidir: Emperyalistlerin mi devrimcilerin mi?

Kapitalizm doğu unda emek sermaye çelişkisi ile doğmuştur. Bu hep söylenir, doğrudur da. İleri ülkelerde beklenen devrim Rusya'da patlak verdi. Çünkü kapitalizm kendi emekçisini doyurmak için diğer ülkelerin işçilerini sömürüyordu. Yani emperyalist devletler kendi işçilerini sömürüyor ama kendi işçisini daha çok nispi artı sermaye getiren dünyada erişilmez benzeri olmayan yeni üretilen mallarla ve teknolojilerle besliyordu. Nispi artı sermaye Marks'ın Kapital'de anlattığı bir kavram. Eğer bir ürün yeni üretilmeye başlanırsa ve dünyada yeni bir ürünse, bu üründen nisbi artı sermaye elde edilebilir. Yani kısa bir süre içinde o yüksek teknoloji ürününden hem işçiyi hem işverenleri doyurabilecek çok yüksek karlar elde edilebilir. Bu geçici süreyi korumanın bir yolu da patent almaktır örneğin. Ama bu geçici bir süredir. Patentinde bir süresi vardır (bugün yaklaşık 10-17 yıl, pratik olarak bugün daha da kısalmıştır) Diğer kapitalistlerin de bu ürünleri üretmeye başlamasıyla kapitalistin karının içindeki artı sermaye payı yok olur ve işverenle işçi karı karıya gelir. Gerçek çelişki su yüzüne çıkar. İşte bu ortamda emperyalistler bu iş kolunu sömürge ülkelere kaydırarak kendi işçileri ile karı karıya gelmeyi engellemeye çalışır. Yoksa kendi ülkelerinde devrim kaçınılmazdır. Eğer böyle yapmazlarsa emperyalist ülkelerin işçi sınıfını kendilerine yedekleyemezler ve işçiler tek müttefiklerinin sömürge işçi sınıfı olduğunu farkına varırlar. Burada Mustafa Suphi'nin kendi dilimize uygun felsefesiyle çok güzel bir sözünü hatırlamakta fayda var. “İngiliz ve Fransız emperyalizminin beyni emperyalist ülkelerde ise vücudu, kolları Asya'nın düzlüklerine kadar uzanıyor.” Yani emperyalistler kendi işçilerinin doyuramayacakları işçilerini, eskimiş işçilerini, sömürge ülkelerinden karılamaya başlamışlardır. Bu anlamda gelir: devrimci işçi artık emperyalist ülkelerde değildir. Çünkü devrim üretecek işçileri, yani nispi artı sermaye üretmeyen işçileri artık sömürge devletlere

kaydırılmı tır. Emperyalist devletlerde ise artı sermayenin pembe dünyası içinde bir hayat kurmu lardır. Bu pembe dünya kendi ülkelerinin ve kültürlerinin propagandasında sıkça kullanılır. Çünkü en yeni ürünleri ve en çok nisbi artı sermaye üreten ürünleri kendi ülkelerinde tutmaktadırlar. Mustafa Suphi'nin de belirtti i gibi emperyalizmin beyni emperyalist devletlerdedir ama vücudu sömürge devletlerdedir. Sovyetler de devrim olunca emperyalizmin vücudunun büyük bir bölümü yok olmu tu ama emperyalizmin beyin ölümü gerçekleşmedi. Sovyetler dünya devrimini ba aramadıkları için de il. (Bu çok zor birazda çok ileri bir a amaydı) Sovyetler emperyalizmin beyin ölümünü gerçekleşmedi i için kaybetti. Sovyetlere vücudunun bir kısmını kaptıran kapital kendi i çisi ile karsı kar ıya gelmemek için, vücudunun di er kısımlarını daha çok çalı tırarak beynine giden kanlı oksijen yollarını sa ladı, böylece ya amayı sürdürdü. Sovyetler ilk devrimi Avrupa'dan bekleyerek yenildi ini anladı. Asıl yapılması gereken emperyalist ülkeleri sömürge devrimlerle ku atıp beyin ölümlerini gerçekleş tirmek ve emperyalist ülkeleri kapitalist ülke seviyesine dü ürmeye çalı maktı. E er böyle olabilseydi, emperyalist ülke devrimleri mümkün olabilirdi. Avrupa i ç i sınıfı Sovyet i ç i sınıfına ihanet edecek bir seçenek bulamazdı. E er bu kan yolları kesilseydi, Almanya da Sovyet ilk kuruldu unda (1919) Amerika Almanya ya gemiler dolusu bu day gönderemez ve Alman i ç i sınıfı Amerikan in bu day yardımı yerine Sovyet i çisinin açlı a ra men büyük fedakârlıkla gönderdi i iki tren dolusu bu daya mecbur kalırdı (Carr 2004; Carr 2012a; Carr 2012b). E er emperyalizmin tüm hayati organları ku atılabıyseydi, Avrupa i ç i sınıfı için enternasyonalizm bir seçenek de il, bir zorunluluk olurdu. E er sömürgelerden gelen kan yolları kapanabilseydi, Almanya i ç i ve asker Sovyet'i kendi Sovyetlerinin kapanmasını ve burjuva meclisinin kurulmasını kabul etmezdi. Kautzky de bir dönem yerine bir devrimci olurdu (belki). Ya da Kautzky Alman i ç i devrimden sonra sömürge ili ki tarzının korunmasını tartı amazdı ve enternasyonalizm nihai sava ını kazanırdı. Çünkü devrimi sadece ba ka seçene i kalmayan sınıflar ba arabilir. Evet, böyle olmadı, bunun tersi oldu ve Sovyetleri ku atan emperyalizm, Sovyetleri nefessiz bırakıp, ona hatalar yaptırarak, onu çürüterek beyin ölümünü gerçekleş tirdi.

imdi bütün bu hikâyede teknolojinin rolü nedir diye ara tırıldı nda, teknolojinin rolü nispi artı sermayenin içindedir. Yani emperyalizm sistemini ya atan yeni ürünler üretme zorunlulu undadır. Sosyalizmde bu zorunluluk yoktur. Sosyalizm de üretim ihtiyaç içindir, ihtiyaç kar ılandı ı zaman daha iyi üretim kar için de il insanların günlük çalı ma saatlerini azaltacak ekilde üretim gücünü arttırmak temelindedir.

Emperyalizm her daim sömürge ülkelere kaydırdı ı üretim aygıtlarının yerine yeni üretim aygıtları yeni ürünler geli tirmek yükümlülü ündedir. Yoksa ya emperyalistli ini devam ettiremez, ya da kendi i çi sınıfı ile ba ba a kalır. O yüzden emperyalist burjuvazi tarihte görülmemi bir ekilde teknolojiyi geli tirmeye ve yeni ürünler icat etmeye mahkûm edilmi tir. Bu mahkûmiyet büyük yükümlülükler getirmektedir. E er yeni ürünleri bulma hızı bu ürünlerin üretiminin sömürge ülkelere kayma hızından yava olursa emperyalizmin için teknolojik kriz olur ve emperyalizm kendi kendine darbe alır.

Türkiye Nanoteknoloji Merkezi Ba kanı bir röportajında, nanoteknolojinin neden ortaya çıktı ını belirtirken, Amerika'da eski teknolojilerin yüksek kar de erlerini kaybetmesidir diyor. Kısaca, nanoteknolojinin çıkmasının nedeni kar oranlarının dü mesidir, yoksa amaç kanserin çaresini bulmak de ildir. nsanları rahat ya atmak için de ildir ya da ba ka bir nedeni de yok. Bu söz olayı tüm çıplaklı ıyla göstermektedir. Yani emperyalizm ça ında kapitalistler üretim aygıtlarının de i im hızını hep daha çok arttırmaya mahkûmdur. Kendi i çi sınıflarından ve dünya i çi sınıfından kaçmanın, onlara yakalanmamanın en güvenli ve en garantili yolu teknolojiyi çok hızlı de i tirmek, yeni ürünleri piyasaya sürmektir. Ama teknolojiyi geli tirirken kapital farklı bir soruna toslar, farklı bir problemle kar ıla ır. Ya murdan kaçarken doluya tutulur. Farklı bir krizle yüzle ir. Burada Engels'in belirtti i ve Anti-Duhring de anlattı ı bir mekanizma devreye girer. Tarih göstermi tir, bir ekonomik sistemin ömrü o sistemin üzerine oturdu u üretim araçlarının de i im hızı ile ters orantılıdır. O yüzden 400 yıldır var olan kapitalizm tarihte birkaç defa çatırdamı tır. Ama üretim araçlarını çok hızlı geli tirmeyen feodalizm binlerce yıl çatırdamadan ya amı tır. Kapitalizm öncesi sınıflı toplum ise on binlerce yıl ya amasının en büyük nedeni üretim araçlarının pek de i memesi ve de i tirenleri de cezalandırmasıdır. Osmanlı ve Roma mparatorlukları'nın da uzun süre ya ayabilmelerinin nedeni, üretim araçlarının uzun süreler geli memesidir. imdi emperyalizm kendi sonunu getirecek üretim araçlarının hızlı de i imini kendi hazırlamaktadır. Kendi ömrünü kısaltma pahasına üretim aygıtlarını geli tirmektedir. Kendini yok edecek sınıf olan i çi sınıfını olu turan kapitalist, aynı zamanda bu i çi sınıfının enternasyonalist zaferini sa layacak teknolojik araçlarda sa lamaktadır. Bugünkü teknolojik geli imler sosyalist in a a amasının sorunlarını kolayla tırır, Sovyetlerin yüzle ti i ve çok zor çözebildi i sorunların çözümünü kolayla tırır. Ama sadece bunla kalmaz sosyalist devrimden önce kapitalist sistem içinde mücadele eden devrimcilerin de i ini de kolayla tırır, elini güçlendirir. Yeter ki devrimciler bunun farkında

olsunlar. Bu teknolojinin devrim sonrası ve özellikle devrim öncesi sâladı ı kolaylıkların organik yapısı ve ayrıntıları ayrı bir yazının konusu olacaktır. Yeni teknolojik araçlar görüntünün aksine, emperyalistlerin işlerini zorla tırmı ve ezilenlere yeni olanaklar açmı tır. Geli en teknoloji ezilenlerin/devrimcilerin de il, ezenlerin nihai katili olacaktır. Teknoloji ezilenlerin nihai zaferini hazırlamaktadır. Günümüzde devrimci teknolojinin olanakları çok geli mi tir. Ama burada söylenmesi gereken, devrimciler için bu yeni olu an teknolojik araçları algılayacak iyi analiz edecek iradeyi göstermektir ki, ertelenemez de il hayati bir durum oldu udur.

Yabancılaşma i in bir di er önemli boyutudur. Modernitenin ba arı ve yabancılaşma karı ımı, imdilerde nternet Gözlü ü Takan Adam'da somutla ıyor. Bu gözlük akıllı telefon, tablet veya laptop olabilir. nternet Gözlü ü Takan Adam, gördü ü her eyin foto rafını çekerken ehrin labirentlerinde yolunu kolayca bulabilir. Ama aynı zamanda, teknolojideki ustalılı mıza e lik eden yalnızlık duygusunu ya ıyor. nternet Gözlü ü Takan Adam kasvetli ve sıradan bir dairede yalnız ya ıyor. Bir kahve içmek için arkada ıyla buluyor ama reklam videosu bu yüz yüze ileti imi atlayarak, bir duvar yazısının resmini çekip internette payla tı ı anı gösteriyor. Di er bir deyi le bu adam, elektronik olanaklarla daha geni bir çevre edinen ama yalnızla an, tipik bir 21'inci yüzyıl insanı. Bu karakterle bizzat en yakınımızdan ailemizden ba layarak mücadele edilmelidir. Sosyolog Robert Nisbet 1953'te yayınlanan klasik eseri "Toplum Arayışı"nda, yo un bireysellik ve zayıf toplumsal ba lar ça ında, insanın aidiyet ihtiyacının merkezi hükümeti genelde hiç olmadı ı kadar güçlendirdi ini savundu. Atomize olmu köksüz bir toplumun otoriter ideolojileri benimseme e ilimi, daha büyük. Nisbet'in yazılarında kendisini hissettiren fa ist ideolojik olarak geri gelme olasılı ı yok. Ama daha nazik ve yumuşak bir otoriterlik türü (blogcu James Poulos'un "pembe polis devleti" dedi i, resmi olarak ho görülmesi olsa da her hareketinizi inceleyen devlet) hâlâ canlı bir olasılık. nternet, muhalifleri güçlendirdi i ve dünyadaki diktatörlüklerin altını oydu u için alkı lanıyor. teknoloji en sonunda, gördü ünüz ve yaptığınız her eyin kaydedilebilece i, bildirilebilece i, hakkında açıklama istenebilece i, "yurtta ları gözetleyen ve her yere nüfuz eden bir devletin ortaya çıkı ımı hızlandırabilir". Bu tür bir dünyada, nternet Gözlü ü Takan Adam kendini sonsuz bir mekânın efendisi gibi hissedebilir. Ama aslında tam hizmet sunan rahat bir kafeste ya ıyor.

Teknolojik gelişimin bir ilginç tarafı da, bugün bu teknolojinin bir taraftan ezilenler üzerine gelirken, ba ka bir bakıma da her hangi bir olayda halkların daha çok etkisini katmasına yol

açmaktadır. Öyle ki eskiden istedi i katliamı yapan güçler, devletler, artık medyanın, internetin, cep telefonunun çok geli mesi ile daha dikkatli olmak zorunda kalmaktadırlar. kenceler, katliamlar çok hızlı duyulmaktadır. Bir dönem TSK Genelkurmay Ba kanı Hilmi Özkök'ün bir röportajına bakalım. Kendisine 26 Kürt isyanı bastırıldı, 27'cisi neden bastırılmıyor diyen gazeteciye cevabı çok kilit bir cevaptır. Hilmi Özkök diyor ki eskiden teknoloji bu kadar geli memi ti diyor. Yani eskiden istedi imizi yapıyorduk, dünyadan ses gelmiyordu. imdi gösteride 5 ki i ölse büyük etkisi oluyor diyor. Bu teknolojinin ezen ezilen diyalekti inden kimin daha çok i ine geldi ini çok iyi anlatıyor. Teknoloji ezilenlerin önüne serilen bir halı aslında, yeter ki ezilenler bunun farkında olsun ve diyalekti ini iyi özümseyin.

Ayrıca günümüz teknolojik geli imi ezenler açısından çok büyük bir zorluk ve hesapsızlık ortaya çıkarmı tır. Mesela Amerika'nın teknolojisi bu kadar hızlı geli mese, Irak'ta ve Afganistan'da bu kadar yenilmezdi. Neden dersiniz, bugün teknolojik ürünler çok hızlı geli iyor ve bunların hayatta kullanılıp etkilerini tam göremeden bazen teknolojiler eskiyor. Bu yeni daha önce olmayan teknolojileri ellerinde tutan generaller, artık birçok eyi çok kolay yapacaklarını zannederek, daha kötü hatalar yapıyorlar. Birinci ve ikinci Körfez sava nda istedi ini elde edemeyen Amerika'nın en büyük zayıflı ı kendi teknolojisinin etkilerine a ırı güvenmesi, idealize etmesi ve sava ların eskisinden çok kolay olaca ı yanılgısına kapılmasıdır. Birinci Körfez sava nda çok ba arılı olaca ını zanneden Amerika istedi i etkileri yakalayamadı, çünkü elindeki teknoloji yeteri kadar uzun süre denenmemi ti. Teknolojilerin zayıf noktaları vardı, evdeki hesap çarşıya uymuyordu her zaman. kinci Körfez sava nda da aynı etki görüldü, artık ov yapaca ız, bu kadar teknoloji var deniyordu, yine olmadı. En son Irak i galinde de aynı etki görüldü. Hep aynı hatayı yapan Amerika'nın bu hataları yapmasının ana nedeni devamlı geli en teknolojik araçları ve bu teknolojik araçların generallerin gözlerini kama tırmasıdır. Bu kama tırma hep aynı hatayı yaptırmaktadır. Ezilenler açısından ise iyi e itimli, teknolojiyi iyi kullanan ufak bir grup çok ba arılı olabilir. Sava ta insan unsuru a ilmamı tır. Hala insan en karma ık sava aracıdır. Teknoloji geli ince artlar de i ir, böylece sistem de i en artları tam algılayamaz ve daha büyük hatalar yapar. Bir teknolojiyi ilk kullanan ilk hatayı da kendisi yapar. Bir teknoloji hayatın içine girince onun insanla ili kisi, di er teknolojilerle ili kisi, kullanım alanları ve etkile imleri tümünden sistem tarafından önceden modellenemez, bilinemez. Yani teknolojileri üreten sistem onların topluma tüm etkilerini daha önceden hesaplayamaz, bu etki ezilenlere olanaklar sunar, ezenleri de hataya zorlar.

8. Emperyalist Sistem Tüm Herkesi Kontrol Edecek Düzeye Gelmi midir, Gelebilir mi?

Yeni ve daha önce geli en teknolojik araçlarla acaba artık emperyalizm her eyi kontrol edebilir mi? Her eyin kontrol edilebilir olup olmadığı sorusunu Engels, Anti-Duhring’de sormaktadır ve cevaplandırmaktadır. Engels demektedir ki, e er bir sistem her eyi kontrol edebilirse, bilimin sonu gelmi tir, biliminde sonu olmadığına göre bu mümkün de ildir. Ayrıca e er bir iktidar hayatın tümünü kontrol ederse tarihi durdurur ve insanlığı yok eder, çünkü böyle bir insanlık artık de i ime açık olmaz böylece de i en artlar yüzünden silinip gider. Her eyi kontrol eden bir sistem tanım gere i mümkün de ildir. te bu yüzden sistem her eyi kontrol edemez. Ayrıca bilimsel olarak da bazı eylerin kontrol edilemeyece i ispatlanmıştır. Bazı biyolojik, kimyasal reaksiyonların geri dönüşümü yoktur. Mesela bilim ne kadar ilerlerse ilerlesin ölmü bir insan diriltilemez. Yanmış ve kül olmuş bir kâ ıdın üstündeki yazı okunamaz. Kırılan barda ın kırılma anı geri alamaz, ancak yapı tırılır ki, o da aynı bardak olmaz. Mesela ezenlerin önünde konu turulmak istenen bir insan var ve bu insan bütün Amerikan’ın teknolojisine karşı konu muyor. Amerika nın yapacağı en büyük ey i kencedir ve i kencede o insan ser verip sır vermezse, o ölmü insani Amerika’nın bin yıllık teknolojisi olsa o ölmü insani diriltipte o bilgiyi ondan alamaz. Yani bazı eylerin geri dönüşümü olmadığı ispatlıdır. Geri dönüşsüz bir harekete tabii olmuş bilgi artık yok olmu tur, o bilgiye artık ulaşamaz.

9. Teknik Takibin Ekonomi Politik i

Günümüzde uydu adı verilen bir teknoloji vardır. Uydu dünyanın yörüngesinde dola an bir aygıt olup çok yüksek görüntü çözünürlü ü olabilen görüntü alabilir. Çok yüksek bir teknolojisi olan uydular tek başına incelenirse farklı, ekonomi politik ile incelerse farklı sonuç elde edilir. Neden mi, çünkü bir uydunun üretimi çok emek ve para gerektirmektedir. Emperyalizm uyduyu yapabilir ama herkesi ayrı ayrı kontrol edecek uydu yapamaz. Çünkü buna ekonomik gücü yetmez. Her insanın ayrı bir uydu ile takip edilebilmesi için her insanın tanım gere i hayati boyunca bir uydu kadar artı de eri üretmesi gerekir ki bu da bazı insanlar için geçerli olsa da tüm insanlar için geçerli de ildir. Tüm insanlar bu kadar fazla artı de eri üretebilecek halde olsalardı üretim araçlarının sonu gelmi olurdu ve açlık sona ererdi ve kapitalizm a ılımlı olurdu. Yani üretilebilecek uydu sayısı sınırlıdır. Bu da yüksek teknolojik aletlerin üretilebilme sınırlılıklarının kaçınılmaz gere idir.

Teknik takipte kullanılan araçlar en son teknoloji de oldu u ölçüde de erlidir. Çünkü en son teknoloji ile yapılan teknik takipler takip edilenin haber olmadan yapılabilir. Ama en son teknolojinin maliyeti genellikle maddi olarak a ırdr. Amerika'nın bile ekonomik sıkıntı kaygısıyla durdurdu u birçok projesi vardır. Ayrıca üstüne birçok paralar harcanarak kullanılan teknolojiler artık, çok kısa surede eskiiyip, bu sefer ezilenlerin eline dü ecek kadar ucuzlayabilmektedir. Bu da ezenler için ayrı bir sorun yaratmaktadır. Üretim çe itleri arttıkça, üretim araçları farklıla tıkça, ürün sayısı inanılmaz arttıkça artık emperyalizm tüm ürünlerin dünyadaki toplumsal etkilerini hesaplayamaz. E er tüm teknolojik ürünlerin üretimine ve bunların etkilerini incelemek ve kontrol etmek istenirse, zamanla kapitalist karakterini kaybeder. Ya da bilimin gelişimini durdurması gerekir ki, o zamanda emperyalizm varlığını devam ettiremez.

Elektronik aletlerin ekonomi politi i ise biraz farklıdır. Artık her elektronik aletin bir üretim de eri (eme i), bir tüketim de eri ve bir de istihbarat de eri vardır. Her üretilen elektronik aletin içine onu bir eilde kontrol edecek istihbarat için kullanılabilcek, parçalar, devreler konulmaktadır.

Yani cep telefonunun mu sizi kullandı ı yoksa sizin mi onu kullandı ınız biraz tartı malıdır. Ama ça ımızın bir ilginç üretim özelli i de, üretimin bütün dünyaya ayrı ayrı yaymasıdır. Yani artık bir televizyonun yongaları tayvanda, ana kartı Kore'de, ekranı Mısır, kutusu Türkiye de üretilmektedir.

Bu teknolojik parça da mıklı ı bütün devletleri birbirine eskisine göre daha fazla mahkûm etmektedir. Teknolojinin bu etkisinin eksik, yanlış Marksist analizi günümüz emperyalizminin artık sava getirmeyece i gibi bazı tasfiye ve sapma akımlarına yol açmı tır. Evet, üretim birbirine daha ba lı hale gelmi tir. Ama kapitalin sava çıkarmasının nedeni üretimin birle ikli i de il, kar hırsıdır. Hala dünyayı kapitalin daha çok kar yapma hissi yönlendirmektedir. Olan sadece Kapitalin transfer hızı artı ıdır, Kapital artık bir ürünü üretirken, sadece bir ürünün üretiminde birden fazla dünya halkını sömürmektedir. Artık sömürü uluslararasıdır. İmdi durum bu olsa da bu durumun Türkiye sol hareketi için avantajları nelerdir? Öncelikle yeni ürünler artık parça bazında dünyada ta ınmak zorundadır. Ürünlerin parçaları dünyada daha fazla dola ımdadır. Elde etmesi daha kolaydır.

Bu teknolojinin de i imi döner dola ır yeniden onu üreten kapitalist sistemin güvenli ini tehdit eder, çünkü artık artan ürün sayısı ile amaç dı ı kullanım olanakları artımı tır.

Çünkü teknolojik parçalar çok kolayca ula ılabilecek pazarlara dü mü tür. Yeni elektronik... vs. parçaların farklı amaçlarla kullanılmasının binlerce olasılı ı vardır. Bunların kombinasyonlu birle im tarzları yeni teknolojilere eskisinden daha fazla yol açabilecektir. Bunların farklı kullanımına bilim denemez ama amaç dı ı teknoloji denebilir.

Bunun tarihte ve günümüz de birçok örnekleri vardır.

Türkiye'deki F-tipi cezaevleri üzerine geli en mücadele tüm dünyaya örnektir. F-tiplerinin temel amacı birey olan insanı insanlıktan kopararak, onu günümüz bilgi teknolojisinden de tecrit etmektir. Bir nevi insanı izole edip kendi kendine bırakmakta, onu üretim araçlarından mahrum etmektir. nsanı birey olarak en ilkel hale, yani ta devrinin de ötesine dü ürecek bir tecrit vardır. Ama bu tecritte de devrimci tutsaklar üretimi ba arabilmi lerdir. Bu nasıl ba arılabilmir. Dergiler nasıl çıkmaktadır? Mesela bir so an zarından kırmızı renk üretilmi , ba ka bir maddeden di er bir renk elde edilmi tir. Tuvaletteki taburenin aya ından flüt yapılmı tır. Bütün bunlar bize göre yeni bir üretim tarzını göstermi tir. Devlet bunun da önüne geçmek istemi tir. Ama bu üretim tarzını durduramamı tır. Bu üretim tarzının adı amaç dı ı üretimdir. Hatta bazı tutsaklara bisküvilerden pasta yaptıkları ve kutlama yaptıkları için bisküvinin amaç dı ı kullanımından dava açılmıştır. Size verilen bir eyi, size verilen amaç ile kullanmak yerine ba ka bir amaç için kullanıyorsunuz. Ba ka bir ürün üretiyorsunuz.

Sistem size verilen ve amaç dı ı kullandı ınız ürünü, gerçek amacına kapitalistin ihtiyacı oldu u için onu kesinlikle durduramıyor. Ç a ımız bu üretim tarzının giderek arttı ı bir ç a dır. Bunları analiz etmenin en iyi yolu teknolojik farkındalıktır.

Bu çerçeveden bakılınca yakın tarihi de i ik bir ekilde okuyabiliriz. Amaç dı ı üretim önce belirttiklerimizden ayrı olarak da dünyada de i ik ve tehlikeli gruplar tarafından kullanılmı tır. Amerika'da ikiz kulelere yapılan saldırı bir bakıma iki yolcu uça ının amaç dı ı kullanılmasıdır. Bugün Irak'ta Amerikan i galine kar ı kullanılan gübreden üretilen patlayıcılar, gübrenin amaç dı ı kullanımındır. Bunların hepsi dünyamızı daha az güvenli bir yer yapmı tır. Bugün Filistin in geli tirdi i, El Kassam füzeleri, demirin ve yakıtın amaç dı ı kullanımındır. nternetin hack için kullanılması internetin amaç dı ı kullanılmasıdır. Bu örnekler çok daha fazla ço altılabilir ve

gelecekte daha da artacaktır. Bugün elektronik aletler her yere girmi , her türlü parça çok ucuza kullanılır olmu tur. Kapitalizmin yüksek kar hırsı sayesinde eskiyen be sene önceki bilgisayarlar sudan ucuz hale gelmi tir.

Her yeni teknoloji ile kendini daha güvende hissedenden sistem, aslında bir süre sonra kendisi ve dünya için daha çok güvenlik zafiyeti de üretmektedir. Amaç dı ı üretim/kullanım mevcut diye, kapitalistler bu ürünlerin satı ını durduramazlar, çünkü o ürünleri gerçek kullanım de erlerini durdururlarsa kendi kapitalist serbest pazarları da durgunlu a girer. Kapitalistler yeni teknolojiler geli tirirken, eskimi teknolojilerin güvenlik zaafına dönü tü ünün farkında de illerdir ya da bunun kimin tarafından ne için kullanılabilece inin tam hesabı yoktur. Aslında kendi güvenlikleri adına geli tirdikleri teknolojiler helezonlar çizerek yine kendilerinin ve dünyanın güvenli ini tehdit etmektedir. Otuz yıl öncesinde bir gerilla hareketinin (Hamas, Hizbullah) elinde ev yapımı füzeler olabilece ini kimse tahmin edemezdi çünkü füzeler çok yüksek teknolojik aletlerdi. Geli en teknolojinin bu gruplara sundu u amaç dı ı üretim olanakları katlanarak arttı tır. Kimse bu üretimin sınırlarının nereye varabilece ini hayal edemiyor. Bugün yeni yapılan ara tırmalar sırf interneti kullanarak bir hackerın, Amerika'nın uydusunu dü ürebilme olasılı ının var oldu unu söylüyor. Böyle bir ey yirmi yıl önce imkansızdı.

Bu amaç dı ı üretimin ekonomik maliyetlerine bakıldı ı zaman çok ucuz oldu u görülür. Çünkü bir eyin amaç dı ı kullanılabilmesi için çok yaygınla ması gereklidir. Kapitalistler teknolojiyi geli tirirken en son teknolojiyi çok yüksek masraflarla yaparken, ezilenler amaç dı ı üretim için çok cüzi mebla lar harcayabilmektedirler.

Teknolojik takipte bir di er unsur da bireyin e itimidir. Teknoloji geli ince artık insan a ılımı de ildir. Sadece yeti tirilmi insana daha çok gereklilik vardır. Burada ezenler açısından zayıf bir nokta vardır. Ezenler tüm insan kuvvetlerine yüksek teknolojik e itim veremezler. Buna üretimleri el vermez. Bugün herhangi bir ordunun nasıl ki tüm personeline en yüksek e itimi vermesi ekonomik olarak imkânsızsa, bu da tüm ezenlerin insan faktörlerinde böyledir. Ama ezilen ve nicelik olarak az bir grup tüm gruba çok yüksek teknolojik e itim verebilir. Bunu yapabilecek olanakları hep vardır. Tümünden iyi yeti tirilmi ufak bir grup, teknolojik e itimi sadece bazı uzmanlara veren büyük bir yapıya karşı avantajlı olabilir. Nicelik farkını nitelikle çok rahat kapatabilir. te günümüz teknolojisini bunu kolayla tırmı tır. Çünkü teknik takipte saldırmak kolay, savunmak zordur. Ufak bir grup büyük bir gruba çok kolay saldırabilir çünkü

onda çok açık görür. Günümüz teknolojik takibinin bir di er özelli i de burada görülür. Teknik takip i in içine girince saldırma teknolojileri daha kolay elde edilirken, savunma teknolojileri daha pahalı ve kullanmasında daha zordur. Çok iyi yeti tirilmi uzmanları olan ama tüm insanlarına aynı e itimi veremeyen büyük bir yapıdan bilgiyi küçük ama teknolojiyi daha iyi kullanana yapılar daha çok bilgi elde eder. Büyük yapıyı felce u ratabilirler. Teknik istihbarat de il ama sava teknolojisi bakımından, ufak ve teknolojiyi en iyi kullanan bir grubun büyük ve uzmanlar kullanan bir gruba karşı daha avantajlı oldu unun bir örne i, srail, Lübnan bölgesel sava ıdır. Günümüz teknolojisinde, teknoloji takibinde kimin sabit bir kurulumu ve konumu, kimin daha hantal yapısı varsa o daha fazla zarar görür.

10. Ne Yapılmalı, Nasıl Yapılmalı?

Yapılması gereken, kapitalizmin farklı kostümlerinin Marksist analizini yapmaktır. Bu hep söylenir de ama nasıl yapılmalıdır. Bunun için metot imdiye kadar oldu undan çok daha fazla önemlidir.

Yukarıdaki soruların cevabını Marks ve Engels'i do rudan okuyarak elde edemeyiz. Sadece onların yöntemlerini takip edebiliriz. Onlardan alabilece imiz hazine, teknolojik güncel sorunlarda bilgi de il yöntemidir. Mesela Komünist Manifesto (Friederich Engels 2011) çok uzun bir eser de ildir ama onu yazmak için gerekli entelektüel birikim inanılmayacak kadar fazladır. O entellektüel birikimde Hegel'in en karı ık felsefesi, ngiliz i çi sınıfının prati i ve Fransız aydınlarının dü ünsel yapı ta ları vardır. Bu derin bilgilere ula mak da çok zaman yetmez çünkü bu bilgilere çok kapılanlar o bilgiler ile kör kuyulara dalabilir ve orada kalabilirler. Bütün bu bilgilerin üstüne bir de Marksist metot gerekir. Marksistler, Marksist metodu çok tartı mamı lardır, çünkü Marksizm diyalektik materyalizmin üretim araçlarına uygulanmasıdır. Çünkü Marks'ın analiz etti i çeli kiler hala mevcuttur. E er günümüze kadar dünya komünizmi çoktan kurulmu ve 10 defada a ılmı olsaydı ve daha ba ka birçok ekonomik sınırsız toplumlar kurulsaydı biz Marks'ın ne dedi ine de il onun metoduna daha çok ilgi duyardık, çünkü söylediklerinin içeri i a ılmı olurdu, elimizde sadece diyalektik materyalizm metodu kalabilirdi. Ama öyle olmamı tır. Marks hala çok günceldir. Ama temel bilimlerde bunu tersi geçerlidir. Bu dedi imiz durum temel bilimler için gerçekle mi tir ve Engels'in do a bilimlerini ara tıran eseri "Do anın Diyalekti i" (Engels 1996) o günden bugüne kadar 10 kere a ılmı tır. Engels'in do anın diyalekti i kitabından bize kala kala diyalektik materyalizm metodu kalmı tır.

te burada Marksist literatürdeki teorik boşluk biraz görülebilir. Ne ter vurulması gereken yer burasıdır. Eksik buradadır. Bu diyalektik materyalist yöntemin bilime ve teknolojiye yeniden uygulanması sorunudur. Bu eksiklik zannedildi i gibi sadece temel bilimlerde hayattan kopuk teorik bir sorun yaratmıyor. Hayattan kopuk teorik görünen ikinci plana itilen temel bilimler emperyalistlerin elinde nanoteknolojiye bile dönüüp ezilenleri gafil avlıyor, yok ediyor. Bugün bu eksiklik Marks'ın Kapital'deki (Marx 1997a; Marx 1997b; Marx 1997c) öngörülerinin sınırlarını görmemizi engelliyor, perdeliyor. Soyutlamayı (sayısal bilim-sözel bilim) ayrı ayrı yapmak artık Marks ve Engels zamanındaki gibi bizi sonuca götürmüyor.

Teorideki kanser buradadır. Ayrıca, teorideki anahtar da buradadır. Simdi güncel kapitalizmi (son 50 yıllık kostümü) anlamak için ilk acil görev güncel doğanın diyalektiğini yeniden yazmaktan geçiyor. Aslında bir bakıma doğanın diyalektiğini de yetmiyor. Aslen eksik olan doğanın diyalektiğini de ildir: teknolojinin diyalektiğidir. Teknoloji isin içine girince üretim ilikilerinden bağımsız olarak incelenemez. Ama zor olan teknolojinin diyalektiğinin sadece doğanın diyalektiğinin güncel olarak kavradıktan sonra yazılabileceğini bilmektir. Marks ve Engels bugünün güncel (son 50 yıllık) kapitalizmini analiz etselerdi, sayısal konuları birisi, ekonomik konuları da bir diğeri alıp iki ayrı kitap yazmak yerine, ikisi beraber ayrıca bir güncel teknolojinin diyalektiğini de yazmak zorunda kalırlardı. Teknoloji parametresini analiz edememek bugün dün oldu undan çok daha fazla ölümcül sonuçlara yol açmaktadır. Güncel kapitalizm direnenleri buna mecbur etmiştir.

Marksist metodun saf metot olarak şimdiye kadar en iyi analiz eden Bertell Ollman'ın "Diyalektiğin Dansı" (Ollman 2011) kitabıdır. Ayrıca teknolojiyi de il ama temel bilimlerin güzel bir diyalektik çalışması olan Ted Grant'ın "Aklın İsyanı" (Alan Woods 2004) kitabı da güzel bir örnektir. Aklın isyanı çağımızda doğanın diyalektiğini olmaya adaydır. Bu kitaplar okunup teknik bilgiler alınabilir ve kitaplar ideolojik olarak ele tirilebilir. Böyle örnekleri bulmak için dünya internet üzerinden taranmalı ve her yeni bulunan kitap ideolojik olarak tartışılmalıdır. Ayrıca Engels "Anti-Duhring" te (Engels 2000), kısa kısa da olsa, teknolojinin diyalektiğinin kendi çağına göre biraz irdelemiştir. Yapılması gereken teknik konuların en derin kuyularında elinde diyalektik materyalizm feneriyle girip görünen ile gerçek arasındaki farkı bulmaktır. Elinde diyalektik materyalizm feneri (ideolojisi) olmayan insan o derin kuyulara girdi i zaman çok kolay bir şekilde, kapitalizmin uzman gömleğini giyip kendi egolarına

yenilebilir. deoloji bahsetti imiz nedenle, yol bulmak için çok önemlidir. Ama kaba bir ideoloji de il, her uzmanlık alanında ayrı ayrı güncellenebilen bir ideolojiye ihtiyaç duyulur. deoloji fener ise teknik bilgi de iptir. Kuyunun dibine sadece teknik bilgi ile inilebilir ideoloji yeterli de ildir, ama orada kaybolmamanın yolu ise ideolojidir. Sırf teknik bilgi cehalet getirirken, sırf ideoloji de farklı bir cehalet do urabilir. Türkiye Marksist hareketinde ideoloji bulunmakla beraber uzmanlı ı küçük görmek hastalı ı hakimdir.

Türkiye sol hareketi uzmanlı ı genelde hücrele me olarak görür ve küçümser. Aslen kapitalist uzmanla ma hücrele me getirirken, sosyalist ideoloji ile yapılan uzmanla ma hücrele me yerine farkındalık getirir. Derinli i bilmeden geneli görmek istemek temel yanlı bakı hatasıdır. Teknik konular artık herkesin sorunudur, herkes kendini geli tirmek durumundadır. Teknik konuların uzmanlara bırakılmayacak kadar önemli oldu u bir ça da yaşamaktayız. Prati in kanseri de buradadır. Artık teknik takip, sınıfı veya grubu fethetmeye çalı mıyor. Artık teknik takibin fethetmeye çalı tı ı K 'dir.

Artık ki iyi fethetmeye çalı an teknik takibi gerçeikle tiren emperyalizme kar ı, savunma uzmanlar üzerinden yapılamaz, bu söz uzmanlara gerek olmadı ı anlamına gelmemektedir. Uzmanlara daha çok ihtiyaç vardır. Mesela, bir grup insanın teknik takibe kar ı mücadele etti ini dü ünelim, i te o grubun toplam gücü, teknik takibi en kötü bilen grup elemanı kadardır. O grubun içinde teknik takibi çok iyi bilen 2-3 uzmanın olması bir i e yaramaz çünkü artık teknik takip bireyi ku atmı tır. “Ben bilmem anlamam”, “bizim bir arkada var, o bilir” devri kapanmı tır. Teknolojiyi ve bu teknolojilerin meydana getirdi i temel bilim konularını bilmek artık bir seçenek de il, zorunluluktur. Herkes teknoloji konusundan her eyi bilmeyebilir de il, bilmesi zorunludur, mecburdur. Her bireyin her yalnız hareketinden, her yalnız cümlesinden, her hatalı davranı ndan sistem bilgiyi vakumlamaktadır. Savunma duvarı gruptan ki iye geçmi tir. Pratik anahtar da buradadır. Teknolojik alanda artık problemler uzmanlara havale edilemeyecek bir hal almı tır. Teknik bilgi ile ideolojinin diyalektik etkile imini yakalamak gerekmektedir. Ama burada sorun bunu yakalamakla da çözemez. Bunu ki i düzeyinde de il grup düzeyinde yakalamak gerekmektedir. Ama Türkiye sol hareketinde görülmeyen, eksik kalan kısım bilgidir, geneli bilmek detayı bilmemektir. Türkiye sol hareketinin elinde karanlıkları aydınlatacak fener vardır ama teknik bilgi kuyularına girecek ipi yoktur. O yüzden o fenerde herhangi bir i e yaramamaktadır. Türkiye sol hareketi için eksik olan iptir: teknik bilgidir, elemandır. Yapılması

gereken her kuyunun (teknolojik alanın, bilginin) dibine uygun ip ve kuyuya uygun fener geli tirmek ve o karanlık kuyuların içinde ne oldu unu de ifre etmektir.

te o zaman kapitalizmin ne kadar çıplak ve ne kadar eksik oldu u gösterilebilir ve kuyunun dibinde daha önce ula ılamayan insanlara ula ılacak bir fener de elde edilmi olur. Bu i lerde kuyuların dibine birkaç defa inildi i ve oralara bilinç ta ındı ı zaman, görülecektir ki, kuyuların dibinde o kuyuları daha derinlere kazacak insan gücü mevcuttur. Bu insan gücünü ideolojik etkilemenin tek yolu, onunla beraber kuyuya girmek ve ona kapitalist uzmanlık yerine diyalektik materyalist daha geni bir bakı açısını kazandırabilmektir. Uzmanlara uzmanlıklarındaki ideolojiyi gösterebilmek, sokuldukları kuyunun genel fonksiyonunu onlara gösterebilmektir. Bunu yapmanın yolu ise uzmanlı a saygılı davranmak ve o uzmanlık alanına kapitalistlerin soktu u ideolojiyi de ifre etmektir. Bu uzmanlık alanlarının ayrı ayrı incelenmesi ileriki yazıların konularındır ve bu yazıyı okuyan her insanın görevidir.

10.1. Sorunun Teknolojik incelenmesi: Teknoloji Sorunu

Türkiye solu kendi Türkiye iç çeli kileri konusunda uzmandır ama bunun yetmeyece ini pek görememi tir. Türkiye burjuvazisi, Türkiye soluna karşı tüm emperyalistlerden yardım alan bir burjuvazidir. Türkiye solu genelde Türkiye burjuvazisi ile de mücadele edebilir bir düzeye gelmi tir ama Türkiye solunun eksik kaldı ı, a amadı ı, emperyalistlerin do rudan Türk burjuvazinin yönetimini ele aldıkları durumlardır. Mesela 1980 darbesi bu ülkenin burjuvazisi tarafından de il, do rudan yüzyıllık yüzlerce ülke yenilgisi ve kazanımı deneyimiyle gelen Amerika tarafından dolaysız yönetilmi tir. Günümüzde en son yapılan teknik takip operasyonlarının bazıları do rudan Amerika tarafından yönetilmi , teknik takip, nanoteknolojide sa lanmı tir. te sorun buradadır. Dolaysız emperyalist müdahale oldu unda Türkiye solu alı ık olmadı ı, hiç duymadı ı, geli ini hissetmedi i yenilgiler almı tir. Amerika'nın ya da emperyalistlerin do rudan yönetti i operasyonlarda, darbelerde Türkiye solu hazırlıksız, programsız yakalanmı tir. Çünkü Türkiye solu, Türkiye'nin iç çeli kilerinin bir pratik sonucu olu masına kar ı, Amerika'nın do rudan müdahale etti i durumlarda yenilmi tir. Do rudan müdahaleler bu ülkenin çeli kilerinin bir sonucu de ildir. Do rudan müdahalelerde kullanılan deneyim ve teknoloji, tüm dünyada Amerika'nın yüzlerce kez yenilip kazanıp deneyimleriyle biriktirdi i tecrübedir. Böyle operasyonlara Türkiye burjuvazisinin ne deneyimi ne de kurumları

elveri lidir. Böyle müdahalelerin gelece ini hissedemeyen sol ba arısız olmu tur. Hissetmesi de Türkiye güncelini takip ederek imkânsızdır. Çünkü hareketin kayna ı Türkiye de ildir.

Peki, imdi bu yazıda tartı ılan sorunu nasıl teorikle tirip, programla tirabiliriz.

Sorunu teorik olarak mahkûm etmeliyiz önce, pratik olarak çözüp çözemeyece imiz ayrı bir konudur.

Sorunun önce adını koymak durumundayız, sorunun adını önermek gerekirse teknoloji sorunu denebilir. Geri bir ülkedeki devrimciler, savunma/saldırı hatlarını kendi ülkelerine göre de il en ileri emperyalist ülkenin ergenlik teknolojilerine göre yapmaya mahkûmdurlar. Teknolojiyi Türkiye içinden de il en ileri emperyalist ülkeden takip etmelidirler. Teknoloji sorunu bir kadın sorunu gibi, bir ulusal sorun gibi geri ülkelere özgüdür, geri ülkelerde bu sorunu çözenin tek yolu devrimci iradedir. Teknoloji sorunu Türkiye de kendi kendine çözülmesi beklenirse, teknoloji sorunu çözülece ine, bu sorun büyüüp devrimci yapıları çözer. Nasıl ki kadın sorunu, ulusal sorunlar ileri ülkelerde kendi kendilerine kapitalist artlarda çözülmü se ve geri ülkelerde bu sorunu çözmek için ayrı bir devrimci irade gerekiyse, teknoloji sorununda da öyledir. Kadın sorunun da ya da Kürt sorununda yapılan hatalar telafi edilebilir olmakla birlikte, teknoloji sorununda yapılan hataların geriye dönü ü olmayabilir. Teknoloji sorunu bir günlük, iki günlük sorun de ildir. Daha da teorikle tirirsek, teknoloji sorunu; geri ülkelerdeki devrimci yapıların, devrim için teknolojik alt yapılarını ve bilinçlerini en ileri emperyalist ülkenin teknolojisine çıkartacak devrimci iradeyi göstermek zorunda olduklarıdır. Yoksa ba arısızlık kaçınılmazdır. Teknoloji sorunu, devamlı olu an ve yok olan, de i en, de i ik formlarda devrimci yapıların kar ılarına çıkan bir sorundur. O yüzden bu sorun eski bakı açısına göre uzmanlara bırakılamaz. Aktif mücadelenin bir aktif bile eni olan bir sorundur. Nasıl ki Kürt sorununda bir uzman bulup “sen bize incele bir eyler söyle biz de senin dediklerini uygulayalım” diyemeyece imiz gibi, nasıl ki sorunu hayatın tüm alanında çok geni ara tırdı ımız gibi, nasıl ki kadın sorunu bir kaç uzmana bırakmayıp hayatın içinde mücadele ederek ö rendi imiz gibi, teknoloji sorunu da devamlı olu an yok olan aktif bir mücadele içinde çözülebilir. “Bizim bir arkada var bu i leri o iyi bilir ben pek anlamam” devri, lüksü bitmi tir. Bunları anlamayanların tehlikeli oldu u bir dönemde ya ıyoruz. Nasıl ki de i ik sol medyada, Kürt sorunu ayrı bir ba lık, Kadın sorunu ayrı bir ba lık, Emek sorunu ayrı bir ba lık olarak ele alınıyor ve bunların devrimin vazgeçilmez organik bile enleri olarak kabul ediliyorsa, teknoloji

sorunu da böyle ele alınmalıdır. Gazetelerde ayrı bir konu başlığı olarak, dünya basınına takip edecek güncellenecek tarzda güncellenmelidir. Ayrı bir süreli yayın olarak ele alınabilmelidir. Nasıl ki Kürt sorunu, Kadın sorunu için ayrı yayınlar yapılıyorsa, teknoloji sorunu da hem grupların hem de ki iler düzeyinde bir sorun olarak diğer sorunlardan ayrılmalıdır. Teknolojiyi uzmanlara bırakmak sorunu çözmez, çünkü günümüzdeki teknolojik takip ki i bazında ki iyi yönetmek temellidir. Teknoloji sorunu savunması ki isel düzeyde kurulmalıdır. Kürt sorunu ile ilgilenmeyen bir devrimci nasıl ilginç geliyorsa teknoloji sorunu ile ilgilenmeyen devrimci de öyle ilginç gelmelidir bilinçlere. Çözüm teknoloji sorununa Kürt sorunu ilgi düzeyinde yakla maktır. Kürt sorunu bu ülkede yakıcı bir sorunsu, teknoloji sorunu daha da yakıcı bir sorundur. Kürt sorununda yapılan hatalar düzeltilebilir ama teknoloji sorununda yapılan hatalar geri dönülmez sorunlara yol açabilir. Kısacası yapılması gereken teknoloji sorununun önce ismini koymak, onu birkaç ki inin çözece i bir uzmanlık alanından çıkarıp, herkesin ilgi, tartışma alanına do rudan sokmak, teknoloji sorununu çözmek için aktif bir olu olarak ortaya koymaktır. Kadın sorunu, Kürt sorunu için ayrı kurumlar, yapılar ve yayınlar varsa bu i içinde ayrı kurumlar kurulmalıdır.

10.2. Teknoloji Sorunun Farkındalık ve Çözüm Yolları:

10.2.1. Teknoloji Sorunun Çözümünde Türkiye de kullanılabilecek organik bile enler;

a) Üniversiteler

Üniversiteler Türkiye sol hareketini her zaman besleyen bir kaynak olmu tur. Bunun birçok nedeni vardır. 71 çıkı nı yapan devrimcilerde ö renci karakterlidirler. Bu pratik bir örneklendirme de sa lamaktadır. Ama Türkiye solu üniversitenin tüm kaynaklarından yararlanıyor diyemeyiz. Özellikle teknoloji sorununun çözümünde kilit rol oynayabilecek yer üniversitedir. Üniversite sözel bilimlerde kullanılması çok güçtür çünkü sosyal bilimlerde fa izan resmi ideoloji dı nda bir görü e izin verilmemektedir. Ama temel bilimlerde devlet, dü ünceyi özgür bırakmak zorundadır. Temel bilgileri ya da teknolojik bilgileri devlet kendini geli tirmek zorunlulu u oldu u için açmak zorundadır. te devletin çözemedi i bir handikap durum budur. Çünkü devlet bilmektedir ki sınıf bilincini kaybetmemi ve sayısal konularda uzman gençler sistem için tehlikelidir. Mutlak ve mutlak teknik e itim almı iyi bir insanın burjuvazi safında yer alması gerekmektedir. Sol gençlikte ve yapılarda teknik/sayısal bu konularda kendini yetkinle tirecek perspektif yoktur. Yapılması gereken çok basittir. Önce diyalektik materyalist

bakı açısını dı arıdan üniversiteye ta ımak, böylece üniversiteden de dı arıya teknik bilgi ta ımak.

Diyalektik materyalist bakı ı açısı ile yazılmış teknik teknolojik kitapların listesi çıkarılarak üniversite gençli i arasında tartışılabilir. Üniversitenin sadece insan kayna ından değil teknik bilgi kayna ından da nasıl yararlanılabilir diye tartışılmalıdır. Sözel bilimlerde inkılâp tarihi gibi. vs. dersleri küçük görmek bir devrimci için mantıklıdır çünkü içerisinde yüksek düzeyde gerici-fa izan ideoloji vardır. Ama bir programlama dersi, bir temel bilim dersi, bir elektronik dersi, bir nanoteknoloji dersinde hangi fa ist ideoloji olabilir, ya da burjuva ideolojisinin boyutu nedir? Üniversite gençli inin bilmesi gereken artık geneli görmenin sorunu çözmedi i, genelle detayın diyalektik ili kisini yakalayabilen insanların sorunu çözebilece i dir. Bazı teknik konularda da kılcalı yakalayabilmenin tek (ya da en kısa yolu) üniversitenin kaynaklarını kullanmaktır.

Üniversite kaynaklarını kullanıp çözülebilecek bazı sorunlar, varo larda binlerce ki i u ra sa da çözülemeyebilir. Unutmayalım ki Taylan Özgür'ün ODTÜ kimya labında geli tirip, ODTÜ stadına yazdıkları “DEVİR M” yazısının kimyasalını bulacak gençlere, 71'lerden çok bugün ihtiyaç vardır. Taylan Özgür'ün geli tirdi i ve formülü de onla beraber ölen, kaç senedir betonla yüksek tepkimeye giren ve senelerin geçmesine ra men silinmeyen bir devrim yazısı. Taylan Özgür katledildi inde ODTÜ'deki ortalamasının 4,0 oldu unu da unutmamak gerekir. Taylan Özgür devrimci yo unlu u ve derslerini bir arada götürebilmi tir ve derslerindeki bilgiyi devrimci teknolojiler geli tirmekte kullanıp, ölümsüzle mi tir. Üniversite gençli i için kilit nokta burasıdır. Teknik/teknolojik derslerde ba arılı olmak, do rudan dolaysız olarak burjuvala mak ya da burjuvaziye hizmet etmek de ildir. Derslerde ve kullanım alanlarında devrimci olanaklar arama, devrimci ö rencilerin yaratıcılıklarını ve grupların perspektifine kalmı tır. Sol üniversite gençli inde teknik/teknolojik bilgiye ilgi olmadı ı gibi yapılarında böyle bir perspektifi te yoktur. Ama üniversitelerin bilgi kaynakları e siz fırsatlar do urmaktadır. En azından üniversitelerin parasını ödedi i internet bilgi havuzları, kütüphaneler, makalelere eri im olana ı vb den yararlanabilir.

Devlet sosyal bilimlerde papa an olu turabilir. Ama temel/teknik bilimlerde gerçek bilgiyi oldu u gibi vermek zorundadır ve verdi i insanlarda halkın içinden çıkmı insanlardır. Devletin kendi teknolojik gelece i için halk çocuklarına ö retti i bilgileri amaç dı ı kullanmanın yolları dün oldu undan bugün daha fazladır. Sermayenin sadece niteliksiz i çiyeye de il teknik/teknolojik

bilgi ile donatılmı insanlara da ihtiyacı vardır. te bu zorunluluk yüzünden üniversiteler teknik/teknolojik bilgi kaynakları olarak kullanılabilir ve bunu devlet engelleyemez. E er üniversite gençli i arasında sayısal bölümlerde okuyan devrimci/demokrat/solcu ö renciler derslerinde ve bu konularında en iyileri olabilirlerse ve uzmanlık konuları bizi biz eden amansız sevda ile harmanlanırsa önümüze çok güzel imkânlar çıkar.

b) nternet

Her ne kadar internette güvenilir bilgiye ula mak para gerektiriyorsa da bu engelleri a manın yolları da mevcuttur. nternet bir taraftan ezenlere iktidar sa larken bir taraftan bilgiye ula mayı kolayla tırmı tır. En azından 20 yıl öncesi ile kar ıla tırıldı ı zaman bu tartı ılmazdır. Teknoloji sorununun çözümünde internet kilit roldedir. Bugün internette iyi arama yapabilmek, bilgilerin arasından kalitelilerini seçmek, hızlıca bazı insanları, bazı bilgileri bulmak, elde edilen belli bilgileri di er ba ka kaynaklara da bakarak çaprazlamak çok önemli olmu tur. nternetin kullanımı ile ilgili kurslar açılabilir. Tartı malar yapılabilir. Belli ara tırma konuları bulunup bu konular ki ilere bölünerek raporlar yazılabilir. Bu konuda herkese bir ekilde bir görev vererek interneti kitlesel bir ekilde ama belirlenmi bazı amaçlar do rultusunda kullanabiliriz.

10.3. Teknoloji Sorununun bir parçası: Teknik Takibin Önlenmesi ve Güncel Tezler:

Bu bölümde teknik takibin önlenmesi ile ilgili tezler açılacaktır.

10.3.1. Güncelleme ilkesi

Teknoloji çok hızlı ilerlemekte bunun sosyal yansımaları çok yava olmaktadır. Bu teknolojiler günlük olaylarda bir etki yaptıklarında tepki yaratabilmektedirler. Mesela Atom bombasının Hiro ima ve Nagasaki'ye atılması atom bombası konusunda inanılmaz bir kamuoyu yaratmı tır. Ayrıca Hitler fa izminin geli tirdi i, jet uçaklarıyla yapılan ve ayrıca ilk hava bombardımanı olan Guarnica bombardımanı, Picasso'yu çok etkilemi ve bu yeni sava teknolojilerinin sosyolojik etkilerini inceleyen Guarnica tablosu do mu tur. Herhangi bir teknolojiyi iktidarı elinde tutanlar çok gizli tutabilirler, ama bu teknoloji kullanıldı ı anda dikkat çeker gizlili i azalır, bu teknoloji ile psikolojik ve ba ka türlü mücadele yolları geli ir. Ama günümüzdeki teknolojiler daha hızlı geli ti i ve böyle büyük yıkımları bir anda gerçekle tirmede i için sosyal etkileri ya da bu teknolojilerin tartı lması geçmi e göre çok daha yava ve seyrek gerçekleşmektedir. Teknik takip teknolojileri büyük yıkımlara yol açmaması sayesinde de ifre edilmesi, sanatçıları, yazarları etkilemesi ve üzerilerine romanlar yazılması daha zordur. Oysa

her insan izlenmeden ya amayı hak eder. Bu teknolojilerin tartı maları artık daha çok uzman çevrelerde ve uzman yayınlarda yapılmaktadır. Özellikle Türkiye gibi ülkelerde bu tartı malar ithaldir ve daha azdır. O yüzden Türkiye'yi yönetenlerin elindeki teknolojiyi takip etmenin bir yolu da dünyadaki, Amerika ve Avrupa'daki uzman geli meleri iyi takip etmektir. Bunun yolları internet sayesinde çok açılmıştır. Amerika ve Avrupa'daki bu uzmanlık alanlarını takip eden bir sivil toplum örgütünün Türkiye'deki egemenlerin teknik takibine yakalanması çok kolaydır.

a) Yayınların Takibi ilkesi;

Teknik takip dünyanın en son teknolojileri ile yapılabilirse ba arılı olabilir. Dünyanın en ileri teknolojileri Amerika'dadır. Amerika'nın teknik takiple ilgili dergilerini takip etmek güncel ve ertelenemez bir sorundur. Bunların sadece kitaplarını değil aylık yayın organlarını takip etmek gerekmektedir. Türkiye'de teknik takip ile ilgili yayınlar yok denecek kadar azdır, kitaplar ise çok sınırlıdır.

Yine de "Gizli Kulaklar Ülkesi" (Bildirici 1998) ve "Siber stihbarat" (Ersanel 2005) gibi çok kısa iki adet kitap mevcuttur.

b) Sivil Toplum Kurulu larının Takibi ilkesi;

Yeni bir teknoloji ortaya çıktı ı zaman bu teknolojiye sosyal tepkiler ilk olarak Amerika'da ortaya çıkmaktadır. Çünkü bu teknolojilerin etkilerini ve ya muhtemel etkilerini ilk hissedenler ve bu teknolojileri geli tirenlerin büyük bir kısmı Amerika'da ya amaktadır. Bu yüzden ki, bu gibi teknolojilerle çalı an insanlar basına, kamuoyuna, medyaya daha çok bilgi ta ıyabilmektedirler. Teknik takip konusunda Amerika'da ki kamuoyu tepkileri daha çok burjuva tarzında insan özelli inin/birey haklarının ihlal edildi i dü üncesiyle ortaya çıkmaktadır. Teknik takibin önlenmesi ya da yapılmaması değil daha çok insanların özel hayatlarının tehlikede oldu u dü üncesiyle kar ı çıkı ı çerçevesinde örgütlenmiştir. Bu konularda çok sayıda sivil toplum örgütü vardır. Bu tartı malar Türkiye'ye gelmeden önce bu teknolojiler Türkiye'ye gelmektedir. Bu nedenle, Amerikan medyasını ve sivil toplum örgütlerini takip etmek, bir nevi Türkiye'deki egemenlerin teknik takip teknolojilerini takip etmek anlamına gelir. Bu sivil toplum örgütlerinin güncel bir ekilde takip edilmesi gerekmektedir.

c) Tartı ma Açma ve Yayınlama ilkesi;

Bu gibi teknik takip konularının bilimsel çevrelerde tartılması kısır sorunlara yol açabilir. Çok bilen çok yanılabilir. Bazen çok az bilen bir insanın bir fikri çok barılı sonuçlara yol açabilir. Bu yüzden de bu gibi konuları daha büyük kitlelerle tartışmak önemlidir. Bu da bu konuda sürekli bir yayının yapılmasıyla olabilir. Diyalektik materyalizmin birinci kuralı, etkilemeye gelir. Eğer biz kitlelerle etkilemeye çıkmazsak, bu teknolojileri gelip Türkiye’de devlet özetir, devlet etkilemez. Bu gibi bir yayın bu konuda düünen ya da düünmese bile bilen, anlayan bireyleri ortaya çıkartabilir, bir tartışma başlatır, Türkiye kamuoyunda sarsıcı etki yapar. Çünkü bu gibi bilgilerin kitlelere yayılmasından zararlı olan devlet güçleri, avantajlı olan işçilerdir. Sosyalistler bu bilgileri yaydıkça, halk devletin kolluk güçlerinin başlı oldu u işin boyunu örenebilir. Bu bilgilerin genel olarak halk tarafından bilinmesi devlet için zararlıdır. Çünkü bu konuların güncel oldu u bir toplumda kolluk güçleri teknik takibi bir devlet iktidarı olarak kolay kolay kullanamazlar. Böyle bir yayının kapsama alanını genişletir. Kitlesele yaygın tartışmalara yol açar.

EKLER

TEKNOLOJİK SÖZLÜK

Bu çalışmada adı geçen bazı terimler, teknoloji, olgu vb nin kısa ama net açıklamalarını bu bölümde bulabilirsiniz. Bunlar az veya çok birçok kişinin, bilmese dahi rahatlıkla öğrenebileceği kavramlar. Ancak çalışmada birçok kez vurgulandı ki üzere bilgiye ulaşmak oldukça kolay. Ancak yanlış bilgilere de ulaşmanın kolay olması nedeniyle kavram karmaşasına veya çalışmanın temelinde gedikler açabilecek dezenformasyona neden olmamak amacıyla bu bölüm oluşturulmuştur.

Nanoteknoloji:

En yeni (terimin ilk kullanımı 1974 yılında bir Japon Bilim insanının makalesidir) ve üzerine en fazla yatırım yapılan teknoloji alanlarından olan Nanoteknoloji aşırı küçük (100 nm/ metre nin 10 milyonda birinden daha küçük) yapısal maddelerin üretimi, araştırılması ve bunlardan yararlanma tekniklerinin geliştirilmesidir, ya da başka ve anlaşılır bir ifadeyle maddelerin en küçük yapıtaşları (moleküller ve atomlar) üzerinden kontrol sağlayarak en az bir net özelliğe sahip ürün ve/veya sistem tasarlama. Örnekle daha görünür kılmak gerekirse: Bu ürün deri diplerine nüfuz eden belki sizin de reklamlarına daha önce rastladığınız nano-güneş kremi olabileceği gibi, kamera veya dinleme aygıtları da olabilmektedir. Ve tabii geliştirilmesi ve henüz

açıklanmamı ya da kısa süre içerisinde geli tirilecek daha aktif nano ürünlerle (biz ürün diyelim de siz silah anlayın pek yakında tanı aca ız)

Nanoteknoloji silah sanayi, elektronik, otomotiv, polimer, tekstil, gıda, tıp, çevre alanında uygulamaları üzerinde her geçen gün çalı ılmaktadır. 2008 sonu itibari ile ABD tarafından açıklanan 803 Nanoteknoloji kullanılarak üretilmi ürün bulunmaktadır. ABD tarafından her türlü kriz, i sizlik vb olumlu/olumsuz ekonomik tablo dan payını ABD nin CIA dahil tüm kurumları veya en yakın müttefiklerine yapılacak maddi yardımlar alırken/kesintiye u rarken; Nanoteknoloji ara tırmalarına ayrılan kaynak tüm ekonomik tablolardan azade olarak sürekli olarak artırılmaktadır.

GPS:

Global Positioning System (Küresel Konum Belirleme Sistemi) nin kısaltmasıdır. Dünya yörüngesindeki uydulardan aldığı bilgilerle çok küçük bir hata payı ile yer tespitini sağlayan sistemdir.

GPS ABD ordusu tarafından bulunmu 1980 lerde sivil hizmete açılmadan önce 10 lerce yıl kullanılmı tır. Net bilinen kullanım aracı Uzay Projeleridir. Ancak ba ka hangi amaçlarla, nerelerde kullanıldı ı/kullanılmakta oldu u açıklanmamakla birlikte bilinmesi ve tahmini de oldukça kolaydır.

Dünyada ki GPS sistemleri hakimiyeti açısından en güçlü ülke ABD konumundadır. Rusya'nın GPS sistemi GLONASS da tüm dünya üzerinde çalı ır konumdadır. Japonya'nın QZSS ve Çin'in BEIDOU sistemleri ise Asya, Okyanusya ve Batı Pasifik'i kapsamaktadır. Eskinin nükleer silahlanma veya uzay savaşlarının/yarı larının bir di er versiyonu GPS yarı ı hakkında bilinen Avrupa'nın 2014 de GALILEO, Çin'in 2020 yılında COMPASS ve Hindistan'ın 2021 yılında IRNSS sistemleri tüm düm dünya üzerinde tkin bir GPS faaliyetine ula aca ıdır.

Uydu:

Sözlük anlamı olarak bir cismin yörüngesinde yer alan belirli bir harekete sahip cisimdir. 1957 ye dek sadece doğal olanları mevcuttu (Dünya için sadece Ay, Jüpiter için kendi uyduları vb.) Ancak 1957 de SSCB tarafından geli tirilerek yörüngeye yerle tirilen ilk yapay uydu "Sputnik 1" ve akabinde ba ta ABD olmak üzere (ABD nin ilk uydusu "Explorer I" 1958 de yörüngeye yerle tirilmi tir) onlarca ülke tarafından yörüngeye gönderilen 1000 lerce yapma uydu mevcuttur

(Türkiye'nin dahi ba arılı ba arısız parmakla sayılacak kadar uydusu bulunmaktadır) ve çalı ma boyunca uydu olarak atıfta bulunulan cihazlar Dünya yörüngesine yerle tirilen yapma uydulardır.

Uydular haberle me (telefon, televizyon vb), konum belirleme, meteoroloji takip, gökbilim vb bir çok amaçlı kullanılabilir. SSCB nin nükleer silah ta ıma ve kendili inde bir ehri vurma kapasitesi olan uydu projelerinin 1967 yılında uygulamaya alındı ını biliyoruz. Ya da 2000 lerin ba ında benzeri projeyi Yıldız Sava ları adı altında medyaya servis eden ABD nin bu projeyi kurmadan ciddi ölçüde bitirmeden bu tarz bir bilgi payla ımını gitmeyece i dü ünülmektedir.

1970 lerin uyduları dahi do ru aç ı yakalandı ında bir insanın kol saatinin markasını okuyacak düzeydedir. 4 uydunun ortak çalı ması ile herhangi bir cep telefonunun durdu u yer en fazla birkaç metre hata ile tahmin edilebilmektedir. (Not: Türkiye de biri çalı ır, açık, konu ulur halde minimum 6 cep telefonunu da içinde barındıran koca bir helikopterin yerinin 2008 yılında 48 saat nasıl tespit edilemedi i sorusunu sakın bu çalı mayı buraya kadar okuduktan sonra bize sormayın☺)

Referanslar:

Alan Woods, Ted Grant

2004 Aklın İsyanı Marksist Felsefe ve Modern Bilim. U.D. Ömer Gemici, transl: Tarih Bilinci Yayınevi.

Bildirici, Faruk

1998 Gizli Kulaklar Ülkesi. İstanbul: İletişim Yayınları.

Carr, Edward Hallett

2004 Sovyet Rusya Tarihi 1917-1923: Bolşevik Devrimi, Cilt 3. 3 vols. T. Birkan, transl. Volume 3. İstanbul: Metis Yayınları.

—

2012a Sovyet Rusya Tarihi 1917-1923: Bolşevik Devrimi, Cilt 1. 3 vols. O. Suda, transl. Volume 1. İstanbul: Metis Yayınları.

—

2012b Sovyet Rusya Tarihi 1917-1923: Bolşevik Devrimi, Cilt 2. O. Suda, transl. İstanbul.

Engels, Friederich

2000 Anti - Dühring. İstanbul: İnter Yayınları.

Engels, Friedrich

1996 Doğanın Diyalektiği. Ankara: Sol Yayınları.

Ersanel, Nedret

2005 Siber İstihbarat Küresel ve Nano Casusluğun Anatomisi (Araştırma). İstanbul: Hayykitap.

Friederich Engels, Karl Marx

2011 Kuram / Sosyalizm. İstanbul: Yordam Kitap.

Marx, Karl

1997a Kapital 1. Cilt. 3 vols. A. Bilgi, transl. Volume 1. Ankara: Sol Yayınları.

—

1997b Kapital 2. Cilt. 3 vols. A. Bilgi, transl. Volume 2. Ankara: Sol Yayınları.

—

1997c Kapital 3. Cilt. 3 vols. A. Bilgi, transl. Volume 3. Ankara.

Ollman, Bertell

2011 Diyalektiğin Dansı Marx'ın Yönteminde Adımlar. İstanbul: Yordam Kitap.

2012 New York Times, Radikal , Cumhuriyet Gazteleri Bilim ve Teknoloji Ekleri